KARİKATÜRK

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ HABER BÜLTENİ • 29. YıL • OCAK 1998 • SAYı 46

Düşünceyi yasaklasak da mı saklasak, yoksa saklasak da mı yasaklasak?

Karikatürcüler Derneği 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nde "Düşünceyi yasaklasak da mı saklasak, yoksa saklasak da mı yasaklasak" adlı karikatür sergisi açtı. 10 Aralık 1997 Çarşamba günü Sanat Galerimizde açılan sergi 10 Ocak 1998 tarihine kadar açık kalacak. Turhan Selçuk rahatsızlığı nedeniyle gelemeyince, açılışı eski başkanlarımızdan Canol Kocagöz yaptı. Türkiye Yazarlar Sendikası Sekreteri Emin Karaca ve karikatürlerinden dolayı yargılanan, ceza alan karikatürcülerden Ahmet

Devamı 588. sayfada

98'e Merhaba

Yeni bir grafik anlayışla sunmaya çalıştığımız Karikatürk bülteninden 98 yılı yönetimi olarak, üyelerimize ulaşabilmenin onurunu taşıyoruz.

Demokratik bir çerçevede, duyarlı arkadaşlarımızın yoğun katılımıyla gerçekleştirilen 24. Genel Kurul çalışmalarının sonunda yeni bir yönetim kurulu ve denetim kurulu oluşturulmuştur. Karikatür sanatımızın daha uç noktalara ulaşmasını sağlamak, dünya karikatürüyle bağlarını daha da sıkılaştırmak en büyük hedeflerimizden biridir.

Bu amacımıza ulaşmakta en büyük desteğimizin, bütün karikatür sanatçılarının dernek çalışmalarına etkin katılımı olacağının bilincindeyiz. 1998 yılında gerçekleştirmek istediğimiz yeni projelerde üyelerimizin yaratıcı düşünce ve çalışmalarını kollektif ve demokratik bir anlayışla yoğurmalıyız.

Bütün arkadaşlarımızın 1998 yılının sağlık, mutluluk ve başarıyla dolu geçmesini diliyoruz.

Karikatürcüler Derneği
Yönetim Kurulu

KARİKATÜRK

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ HABER BÜLTENİ
Ayda bir yayımlanır.
Çizgi, yorum, görüşler kişilere aittir

YAYIN KURULU
Metin PEKER, S. Sami Caner, Ahmet Erkanlı, Kemal Urgenç, Cem K. ÖNGÜ

EDİTÖR
B. Sadık ALBAYRAK

GRAFİK TASARIM
Kemal URGENÇ

KATKIDA BULUNANLAR
Erdoğan BAŞOL, Yener ÇAKMAK

YAZIŞMA ADRESİ
Karikatürcüler Derneği,
Alemdar Caddesi Yerebatan Sarnıcı Çıkışı 34410
Sultanahmet-İstanbul, TÜRKİYE
Tel: (0212) 513 60 61 **Faks:** (0212) 527 26 18

DERNEK BANKA HESABI
Karikatürcüler Derneği, Emlakbank İstanbul Bahçekapı Şubesi hesap no: 000 30407

İRTİBAT BÜROLARI
ANKARA: Metin PEKER, Konur Sok. 31/10 Kızılay - ANK. Tel / fax: 0312-417 37 28

TRABZON: Adnan TAÇ, Kunduracılar Cd. Neşe Sk. No: 1/3 TRABZON, Tel: 0462-326 70 71

ANTALYA: Cihan İŞBAŞI, Atatürk Kültür ve Sanat Mkz. Karikatür Evi, TRT Cad. - ANTALYA, Tel: 0242-243 43 75, faks: 247 15 57

İZMİR: Cem KOÇ, P.K.6 35252 Konak, İZMİR, Tel / fax: 0 232 489 64 35 - 489 52 68

BURSA: Mümin BAYRAM, İncirli Cd. Zeynep Apt. No: 110/16 16350 BURSA

BASKI
Onsel Ofset, Tel: (0212) 527 80 03

INTERNET ADRESLERİ
15. Nasreddin Hoca Sergisi:
(http://www.netrail.net/~ertem/hoca.html)
I.Nehar Tüblek Yarışması Sergisi "Kahvehaneler":
http://www.netrail.net/~ertem

Karikatürcüler Derneği 24. Olağan Genel Kurulu yapıldı

Karikatürcüler Derneği'nde yeni yönetim kurulu belirlendi. 13 Aralık cumartesi günü Gazeteciler Cemiyeti Burhan Felek Konferans Salonu'nda toplanan Karikatürcüler Derneği 24. olağan genel kurulunda yapılan oylama sonucunda yönetim kuruluna *Metin Peker, Ahmet Erkanlı, Kemal Urgenç, Sami Caner, Cem Kenan Öngü* seçildi. Yeni yönetim kurulu 16 Aralık salı günü yaptığı toplantı sonucunda arasında görev dağılımı yaparak *Metin Peker'i başkan, Sami Caner'i genel sekreter, Ahmet Erkanlı*'yı *sayman, Kemal Urgenç* ve *Cem Kenan Öngü*'yü üye olarak görevlendirdi.

Bu yıl son derece canlı geçen Genel kurulumuzla ilgili daha geniş bilgiyi bütün üyelerimize ulaştırmak istiyoruz. Genel kurula sunulan 1997 Çalışma Raporu'nu ve Genel Kurul Tutanağını bültenimizin ilerki sayfalarında okuyabilirsiniz.

Karikatürcüler Derneği Proje Komisyonu kuruldu

Bir süreden beri yapılmakta olan "Karikatür Sohbetleri" toplantıları bundan böyle dernek Proje Komisyonu olarak çalışmalarını sürdürecek. Bütün üyelerin katılımına açık çay sohbetleri her ayın ikinci cuma akşamı saat 19.30'da, Taksim'deki Toplumsal Araştırmalar Vakfı salonunda düzenlenecek. İlk sohbet 9 Ocak Cuma 1988 günü saat 19.00'da yapılacak.

Karikatürcüler Derneği etkinlikleri kapsamında, 1996 yılında, Mizah Haftası etkinlikleri, Ahmet Erkanlı'nın "Ahmetris" albümü ve "Düşünceyi saklasak da mı yasaklasak, yoksa yasaklasak da mı saklasak" sergisinin çalışmalarına katılan çizerler, daha sonra, Karikatürcüler Derneği Proje Komisyonu'nu kurdular. Bu komisyonun çalışmalarına dileyen bütün çizerler katılabilir.

Karikatürk 98 albümü hazırlanıyor

Derneğimiz bu yıl Karikatürk 98'i 1 Nisan'da başlayan Mizah Haftası'nda çıkarmayı hedefliyor.

Bunun için bütün üyelerimizin Karikatürk 98'de yayımlanmasını istedikleri siyah beyaz bir karikatürlerini en geç 1 Mart 1998 tarihine kadar, derneğimize ulaştırmaları gerekmektedir.

Bu yıl da siyah beyaz hazırlanacak albüm için, karikatürlerin siyah beyaz çalışılması ve A3 boyutunu aşmaması gerekmektedir.

1 Mart 1998 tarihinden geç gelen karikatürler Karikatürk 98'e alınmayacaktır.

Karikatürcüler Derneği 24.Genel Kurulu Tutanağı

• Divan Kurulu seçimi yapılarak Divan Kurulu Başkanlığına **Veysel Donbaz**, katip üyeliklere **Mehmet Gölebatmaz, Yılmaz Baş** ve **Haydar Aktürk** seçildiler.

• Faaliyet Raporu, **Oğuz Gürel** tarafından okundu. Mali Rapor **Cem Kenan Öngü** tarafından okundu.

• Denetleme Kurulu Raporu **Ahmet Erkanlı** tarafından okundu.

• Raporların aklanmasından önce eleştirilerin yapılması önerildi ve bu konuda söz alan üyeler dernek çalışmalarıyla ilgili eleştirilerini dile getirdiler.

Tan Oral, kürsüye gelerek, dernek yönetimiyle ilgili doğru bulmadığı konuları anlattı. Derneğin ve bireyin ayrı değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Oral, dernekler ve yönetim kurulu, kurallara, tüzüklere ve alınan kararlara bağlıdır. Derneğin siyasi partiler gibi yöntemlerle yönetilmeye çalışılması yanlış sonuçlar verir diyen Oral, bu durumun çalışmalara zarar verdiğini, dostukları kırgınlığa sürüklediğini, bir dedikodu yumağına yolaçtığını söyledi. Derneğin konuların açıklıkla tartışıldığı, gizlisi saklısı olmayan bir yer olduğunu belirtti. Tan Oral, yönetimlerde son günlerde hakim olan anlayışın paranoyakça olduğunu, bu durumun da kişileri propagandaya yöneltiğini, doğru veya yanlış her yere girelim anlayışının hakim olduğunu öne sürerek, bunun sonucunda dedikodu ve hasetin yer etmeye başladığını, kendi sanatını yapan kişilere karşı kıskançlık ve engellemelerin başgösterdiğini iddia etti. Bu durumun derneğin eleştiri gücünü köreltiğine dikkat çeken Oral, esas olması gerekenin dostluk, içtenlik, alçakgönüllülük, hoşgörü, paylaşım olduğunu vurguladı. Yıllardır demokrasinin unutulduğunu, kongre kararlarının uygulanmadığını, hukuk ve hak bilirliğin unutulduğunu iddia eden Tan Oral Karikatür ve Mizah Müzesi'nin de zavallı durumda olduğunu söyledi. İki ayrı Nasreddin Hoca Karikatür yarışması düzenlenmesinin yanlışlığına da dikkat çeken Oral, bugün, dünyaya karşı bu durum ayıptır dedi. Oral, Karikatür Müzesi ile ilgili olarak kararların hiçbirisinin uygulanmadığını söyledi. Değerbilirlik, insani kavramların, çaba gösteren kişilerin unutulduğunu, müzenin durumunun hiçkimseyi üzmediğini, adam harcamanın el üstünde tutulduğunu, çalışan, araştıran sanat için uğraşanların kovulduğunu öne süren Tan Oral, bu durumdan ne kişilerin ne de derneklerin hiçbir şey kazanamayacaklarını belirtti. Para gelsin diye siyasi, sermaye ve emek dalkavukluğu yapıldığını iddia eden Tan Oral, derneğin kurulduğu ilk dönemde barolarla, tabiplerle, yazarlarla, sendikalarla, demokratik örgütlerle birlikte mücadele verdiğini, maddi giderlerin karşı tarafa ödetildiğini belirtti. Daha sonra bu anlayış değişmiş, paranın derneğin eline geçmesiyle dedikodu trafiği başlamıştır, eskiden dernek yönetimine

Tan Oral

gelmek arkadaşları iterek, zorlayarak olurdu bugün ise, söz konusu nedenlerle kıran kırana mücadele ile geçmektedir diyen Tan Oral, özverili, çağdaş, gururlu, vakur, hoşgörülü arkadaşların yönetimde bulunması dileğiyle sözlerini tamamladı.

Yurdagün Göker, Tan Oral'ın konuşmasının yüzde doksanına katıldığını belirterek, şu andaki dernek faaliyetlerinde beş on sene önceki dernek faaliyetlerinden farklı bir şeylerin olmadığını söyleyerek konuşmasına başladı. Girdisinin dokuz milyarın üzerinde olduğu dernek çalışmaları bunlarla sınırlı kalmamalı diyen Göker, düğün, dernek, eğlence peşinde koşulduğunu iddia ederek, gelinmesi gereken yerin bu ol-

Meclis Başkanı Hikmet Çetin ziyaret edildi

Karikatürcüler Derneği Başkanı Metin Peker, Murat Sayın, Bülent Okutan ve Seçkin Temur TBMM Başkanı Hikmet Çetin'i 22 Aralık günü ziyaret ederek Meclis Başkanlığı görevine seçilmesini kutladılar. Yapılan görüşmede, Hikmet Çetin, derneğimize çalışmalarında destek sözü verdi.

Yeni Logomuzu Turhan Selçuk hazırladı

Karikatürk'ün yeni logosunu Turhan Selçuk ustamız hazırladı. Selçuk'a bu katkısından dolayı çok teşekkür ederiz.

madığını söyledi. Toplumu, çarpıklıkları, çelişkileri ele alan sanatın daha üstün nitelikte olduğunu belirten Göker, dünyaca tanınmış derneklerle, örneğin Greenpeace gibi, iletişimin bulunmadığını söyledi. Derneğin Karikatürk bülteni bin kişiye hitap etmektedir, x maliyete çıkartılmaktadır, oysa, gazeteler ile işbirliği yapılarak daha geniş bir kesime, para harcanmadan ulaşılabilir diyen Göker, Tınaz Titiz'in bakanlığı sırasında karikatürcülerin emekliliğinin gündeme getirildiğini ama bu çalışmaların yarım bırakıldığını öne sürdü. Genç üyelere kapıların açılması gerektiğini belirten Göker, karikatürcülerin sesini duyurmak için kurulan derneğin sivil kitle örgütleri gibi çalışması gerektiğini anımsattı. Karikatürcülerimize hakaretler dahi yapılmakta diyen Göker, Turgut Çeviker'in Radikal'deki yazısını örnek göstererek, buna derneğin bir tepkisinin olmamasını eleştirdi. Ne Türk karikatürünün ne de derneğin kimsenin insiyatifinde olmadığını ve gençlere fırsat verilmesi gerektiğini savunan Göker, derneğin ortak konulu ve güçlü sergiler açması gerektiğini söyledi. Nasreddin Hoca'nın torunları değil, Nasredin Hoca olmak gerektiği, karikatürcülerin birbirini eğitmesi, kıskançlığın olmaması gerektiği üzerinde duran Göker, bunlardan doğacak olan dinamizmin derneğe yansıyacağını belirtti. Göker, dernek kendini kabul ettirmelidir, hepimiz TC vatandaşıyız, haklarını ararken dünyaya açılma olmalıdır. Parti ve hükümetlerin değil, devletin yanında olmalıyız. Haksızlıkları savunmalıyız, mahallilikten kurtulmalıyız, akademilerde, üniversitlerde, konferanslarda varlığımızı göstermeliyiz, çağdaşlığa ulaşmalıyız dedi.

Yurdagün Göker

Söz alan **Semih Poroy**, Türkiye'nin yarım yamalak parlamenter sisteminden rahatsızlığını dile getirerek, bu koşullarda umudun umutsuzluga dönüştüğünü, anti demokratik biçime sürüklenildiğini söyledi. Birbirinin tıpkısı yönetimlerin, yıllardır insandan uzak siyasetçiler tarafından yürütülüyor olduğunu belirten Poroy, bu sıkıntının yeni düşüncelere yeni siyasi oluşumlara girme imkanı bırakmadığını vurguladı. Bu sıkıntılı koşullarda insanlık karikatürü ve mizahı yardıma çağırmıştır. Mizah ve karikatür bunu sarsacak güçtedir. Türkiye'nin varolan sorunları küçük ölçekte derneklere yansıyor. Aynı insanlar sürekli kalarak, dernek yönetiminde olmaya çalışmaktadır diyen Poroy, bunun yanlış olduğunu belirterek, oysa dernek siyasi iktidardan kayıtsız olmalıdır dedi. Karikatüristlerdeki sandalye tutkusunu ayıpladığını belirten Poroy, derneğimiz iktidar talebinde değildir, yan kuruluş izleniminden uzak durmalıyız dedi. Dernekte belirli etkinlikler için sponsor arayabiliriz, ancak sürekli para arayan bir dernek görünümü almamalıyız, Karikatürcüler Derneği'ne sponsor aranamaz. Sırf bize para versin diye para aranmaz, bu, yanlıştır. Derneğin demokratik ilişkilerini zedeleyecek gayrı ciddi ahbaplık ilişkisine derneği sokmaya kimsenin yetkisi yoktur diyen Semih Poroy, 1960 yılından itibaren derneğin saygın bir konumu olduğunu sözlerine ekledi. Poroy, elindeki afişi göstererek, "Ankara Karikatürcüler Derneği" alt tararafa yazılmış dedi, bunun yanlışlıkla yazıldığına inandığını belirterek, Merkezi İstanbul'da bulunan bir Karikatürcüler Derneği'nin unutulduğunu vurguladı. Poroy, derneğimizden çok kendimizi temsil etme bilinçaltımıza yerleşirse bu tür davranışlar sürüp gider dedi. Semih Poroy, "Bana milliyetçiler adam öldürüyor dedirtemezsiniz" sözünü hatırlarsınız; Sivas'ta yakılanlar varken, Aziz Nesin, değerli dostum Asım Bezirci, karikatürcü Asaf Koçak yakılırken, "güvenlik güçleri halkla karşı karşıya getirilmesinler" sözlerinin sahiplerine derneğimiz onur payeleri vermektedir; ben olsam onlardan Sivas'ta yakılan Asaf Koçak'ı etiyle kanıyla geri isterdim dedi. Sanat yarışmalarındaki seçici kurulların seçme biçimini örnek vererek, seçilen eserlerin seçici kurulun değerini yansıttığını belirten Poroy, Genel Kurula katılan karikatürcülerin de bir seçici kurul titizliğiyle seçeceği yönetim kurulu ile kendi niteliklerini kanıtlamasını isteyerek, "her gün çizgilerini sınayabilen arkadaşlarımızın bu meslek örgütünü ayakta tutabileceklerine inanıyorum" diyerek sözlerini noktaladı.

Semih Poroy

İbrahim Tapa, derneğin çok badireler atlattığını hatırlatarak, müzenin durumuna değindi. Müzeye birçok kitap ve arşiv malzemesi verdiğini söyleyen Tapa, müzeye herkesin gereken yardımı yapmasını, ziyaret etmesini vurguladı. Müzede bir fotokopi makinesinin bile bulunmadığını belirten Tapa, karikatürcülerin sanat insanları olduğunu, politik çekişmelerden çok sanat için karikatüre yaklaşmaları gerektiğini belirterek sözlerini bitirdi.

Kamil Yavuz, derneğin aidatının fazla olduğunu öne sürerek, yasal 300 bin lira olması gerekirken 3 milyon istendiğini iddia ederek konuşmasına başladı. Derneğin bülteninde dernek üyesi olmayanların yazılarına yer verilirken dernek üyelerinin yazılarının yayınlanmadığını öne süren Yavuz, kendisinin 3 aydır bir yazısının yayın-

lanmadığını söyledi. Dernek yöneticilerinin Dernekler Kanunu'nu bilmediğini öne süren Yavuz, yanlışlar yapıldığını, bu konuda danışılmadığını iddia etti. Belçikalı, Çinli ve birçok ülke karikatürcülerinin Türkiye'yi tanımadığını, derneğin bu konuda yeterli çalışmayı yapmadığını iddia eden Yavuz, FECO'nun dünya örgütlenmesine gittiğini, bunun dikkate alınması gerektiğini belirtti. Karikatürcüler Derneği'nin çok üyesi olduğunu iddia eden Yavuz, derneğin meslek kuruluşu olmasını öneriyorum; çizmeyenler üyelikten çıkarılmalı, çizmeyenler jürilerde yer almamalı dedi. Derneğin kitabevinde karikatür kitap ve kartlarının turistik malzemelerin gerisine itildiğini öne sürerek, kendisinin mallarını bu yüzden geri aldığını söyledi. Karikatürlerin CD-Rom gibi teknik imkanlarla saklanması gerektiğini söyleyen Kamil Yavuz, Turgut Çeviker'in çalışmalarını eleştirdi. Kamil Yavuz, Tan Oral'ı da Gösteri dergisinde yazdığı yılsonu değerlendirme yazısından dolayı eleştirdi.

Kamil Masaracı

Oğuz Gürel

Kamil Masaracı, Faaliyet Raporu'nun eksik yazıldığını belirterek, kendi başkanlığı döneminde gerçekleştirilen bazı etkinliklerin raporde yer almadığını söyledi. Örneğin Cemal Nadir sergisi yok, Baro'yla açılan insan hakları sergisi yok, tüketiciyi koruma sergisi raporda yok diyen Masaracı, 3. Sanatçılar Kurultayı çalışmaları da yok dedi. 16 Mayıs 1997'de istifa ettim, bu yönetim kurulu ne yaptığını bilseydi rapora yazardı diyen Masaracı, konuşmalarını çeşitli anektodlarla tamamladı. Piknik önerdim, arakadaşların hepsi, ülkemizde daha önemli şeyler oluyor diyerek karşı çıktı. Ahmet Erkanlı ve Mete Göktürk'e demokrasi ödülü verilecekti, ödüller verilmedi. Ücretsiz satış reyonu için bağlantı kurduğunu anlatan Masaracı, bunun gerçekleştirilmediğini söyledi. Kadın çizerler sergisi önerdiğini ancak bunun da yapılmadığını belirten Masaracı, "Bir çizer bir yazar" panellerinin de bitirildiğini söyledi. Kadıköy şenliğinde açılması gereken standın açılmadığını, Cumhuriyet gazetesinde derneğin haberleri çıkmadığı gerekçesiyle eleştiri aldığını söyleyen Masaracı, genel kurula iki ay kala renkli bülten çıkarılmasını da "seçmen miyiz biz?" biçiminde eleştirdi. Sözlerini, "Genel kurullar toplanır, önceki, sonraki tartışılır, telaş ve kızgınlığa gerek yok." diye bitirdi.

Semih Balcıoğlu yaptığı konuşmada, önceki konuşmaların neler yapılıp yapılmadığını ortaya koyduğunu belirterek, "Karikatürcüler Derneği bir uçurumun başındadır. Elinizdeki kalemi en iyi şekilde kullanmanızı, derneği bir bataklıktan kurtarmanızı rica ediyorum." dedi.

Özcan Çalışkan söz alarak Ankara'dan vaktinde geldiklerini ama İstanbul'dan katılanlarca bekletildiklerini belirterek Kamil Yavuz'un derneğin meslek kuruluşu olması gerektiği düşüncesine katıldığını söyledi. Çalışkan, "Ben de meslek kuruluşu olmasını istiyorum. Kamil Yavuz'un dediklerine kısmen katılıyorum. Ancak ilave olarak karikatürde kopya çekenlerin de atılması lazım. Kamil Yavuz'un gözlerine bakmak istiyorum." diyerek sözlerini bitirdi.

Eleştirileri yanıtlamak üzere söz alan **Oğuz Gürel**, Tan Oral'ın sponsorluk konusundaki sözlerinin doğru olmadığını, sponsorluğun avuç açma ve dilenme olmadığını belirterek, bunun örneklenmesi gerektiğini söyledi. İkinci olarak Yurdagün Göker'in saydıklarının birçoğuna katıldığını belirten Gürel, Turgut Çeviker'in bir söyleşide Türkiye'deki çizerlerin cahil olduğunu söylemesini eleştirerek, Çeviker'in yazdığı yazıya verdiği cevapta "dernek kendisine yaraşır, bilgili, olgun vs. bir başkana kavuşur..." sözünü kullandığını belirten Oğuz Gürel, bu anlayışı tartışmaya açtı. Kamil Yavuz'un yazısının geç ulaştığı için yayınlanmadığını belirterek, yazıların ayrım yapmadan yayınlandığını belirten Gürel, Bülten'le ilgili eleştirilere de katılmadığını söyledi. Semih Balcıoğlu'nun, "derneğin uçurumun ucuna getirildiği" sözüne katılmadığını belirten Gürel, derneği birkaç kişi uçuruma getiremez dedi. "Dernek tarihinde ilk defa dere geçerken at değiştirilmiştir" diyen Gürel bunun olumsuz etkileri olduğunu belirtti. Bültenin renkli olmasının oy istemeyle bir ilgisi olmadığını belirten Gürel, dernekten bağımsız düzenlenen birçok yarışmada derneğin haberdar edilmediğini söyledi. Derneğin ilk altı aylık yönetimine ilişkin hiçbir tartışma yapılmadığını belirten Gürel, eleştiri yapılacaksa yılın bütününün eleştirilmesi gerektiğini söyledi. Nasreddin Hoca yarışmasının sponsorluk önerisi götürülen bir günlük gazetenin telefonla verdiği cevapta, gazetenin baş sayfa çizeriyle görüşülmesi gerektiğini belirttiğini anlatan Oğuz Gürel, daha sonra adı geçen çizerin jüride olmadığı için sponsorluğun kabul edilmediğini söyledi. Genç kuşaklara yönelik eleştirileri kabul etmediğini söyleyen

Gürel, basında çizenler, çizmeyenler ayrımının yapılmasını da eleştirdi.

Metin Peker, eleştirilere verdiği cevapta, arkadaşlar genel eleştiriler yaptılar haklı olanlar olduğu gibi doğru olmayanlar da söylendi diyerek söze başladı. İki liste çıksa, tek tek tartışılsa, seçim yapıldıktan sonra kazananlarla kaybedenler birlikte kutlasa daha sağlıklı olacağını belirten Peker, "Sayın Balcıoğlu'nu tenzih ediyorum, dernek bataklığın kenarında değildir." dedi. Bu derneğin, 6 yıl önce ne yapmışsa yine aynı şeyleri yaptığını belirten Peker, daha önceki dönemlerde 12 bin dolar bırakıldığı halde, Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması ödülünün daha sonra kendisinin sponsorluktan bulduğu para ile ödendiğini hatırlattı. Balcıoğlu'nun dernek kitabevinde yemek kitabı satıldığı eleştirisini, her dönemde aynı kitapların satıldığını söyleyerek cevaplayan Peker, aidatların ödenmesiyle ilgili eksikliklere değindi. Cavit Kavak'tan Uluslararası Karikatürcüler Kurultayı için 30 milyar sözü aldığını söyleyen Metin Peker, bunun için el öpmediklerini savundu. Ahmet Erkanlı'yı hapisten çıkardıklarını hatırlatan Peker, Cumhurbaşkanına karikatürcülerin suçsuzluğuyla ilgili olarak gösterdiği tavrı bütün yönetim kurulu üyelerinin gördüğünü söyledi. Metin Peker, paraların bankadan makbuzla alındığını ve makbuzla harcandığını hatırlatarak parayla ilgili dedikoduların yanlışlığını vurguladı. Müzede otomobil sergisi düzenlenmesini eleştiren Peker, ustalarımızın çalışmalarının kaldırılıp orada otomobil sergisinin açılmasının anlamı ne? dedi. Bahşiş fazla verildi diye yapılan eleştirileri de cevaplayan Metin Peker, bunu bütün yönetimler yaptı biz de yapıyoruz dedi. Derneğin çok büyüdüğünü söyleyen Peker, biz Ankara'da altı yıldır onur geceleri yaparak arkadaşları yanyana getiriyoruz dedi. Masaracı'nın yönetim kurulu toplantıları dışında derneği keyfi yönetmeye çalıştığı için anlaşmazlık çıktığını anlatan Metin Peker, bu durum sonucu, dernek etkinliğinden yönetim kurulu üyelerinin gazeteden haberdar olduklarını söyledi.

Metin Peker

Tekrar söz alan **Yurdagün Göker**, Turgut Çeviker'in çalışmalarını eleştirdi. Karikatürcüleri cahillikle suçluyor onu istediği yerde tartışmaya çağırıyorum dedi.

Tan Oral, kitaplar beğenilmiyorsa yeni kitaplar yazılarak cevap verilmesi gerektiğini söyledi. Sponsorluk konusunda ise görüşlerini yineledi.

Turgut Çeviker kendisine yönelik eleştirileri cevaplamak üzere söz aldı. Hıfzı Topuz'un kitabının olay haline geldiğini ve kitaptan dolayı kendisinin eleştirildiğini anlatan Çeviker, kendisinin kitabı yazmadığını, editörü olduğunu hatırlattı. Derneği eleştirmek gibi bir niyetinin bulunmadığını belirten Çeviker, Oğuz Gürel'e mektubu kürsüden okunması için değil, yayınlaması için gönderdiğini söyledi. Gürel'in "olgun olmadığını" bu davranışı ile de ortaya koyduğunu öne süren Çeviker, söyleşide çizerlerle ilgili söylediklerini savundu. Hıfzı Topuz'un kitabına yönelik eleştirileri haksız bulduğunu belirten Çeviker, eksikleri olabilir, başkası da o eksikleri tamamlayıcı çalışmalar yapsın dedi. Yaptığı belgesele girmeyenlerin de alınmaması gerektiğini belirten Çeviker, yetersiz olabilir, zamanla başkaları da daha iyilerini yapsınlar dedi.

Semih Poroy tekrar söz alarak, Çeviker ve Topuz hakkında gereğinden fazla konuşulduğunu, gündemin bu olmadığını belirterek, faaliyet raporunun eleştirilerine yanıt verilmediğini öne sürdü. İktidarın bir numaralı adamına kavuk giydiriyorsunuz, sonra iktidardan bağımsızız diye konuşuyorsunuz diyen Poroy, Karikatürcüler Derneği büyüyor denilirken, bu, kaç milyarlık sponsorluk bulunduğu ile değil, gayri ciddi ilişkilerden uzak durulması ile mümkündür dedi.

Orhan Doğu söz alarak Metin Peker'in,

24. Olağan Genel Kurul geçmiş yıllara oranla geniş katılımla dikkat çekti.

yönetim kurulu başkanı yönetimden habersiz davranamaz dediği halde kendisi 30 milyarlık sponsorluk için Aydın Doğan'dan para isterken yönetimin haberi var mıydı bilmek istiyorum dedi. Metin Peker'in siyasiler gibi konuştuğunu öne süren Doğu, Karikatürcüler Derneği'nin önümüzdeki yıllarda söz konusu ithamlardan uzak bir yönetim seçmesi dileğiyle konuşmalarını bitirdi.

Erdoğan Karayel, konuşmasında yandaşlık yapmadan, isteyerek bu işi yapan arkadaşları seçelim önerisi getirdi ve sözlerini sevgili karikatürcüler biz espri yapmayı unuttuk diyerek tamamladı.

Erdoğan Bozok, müzedeki etkinliklerden bahsedilirken ilgisizlikten dert yanıldığını belirterek, kendi olanaklarıyla çalışmalar yaptıklarını söyledi. Bundan iddia edildiği gibi bir çıkarımız yok, varsa yönetim kurulunun hesap sorması gerekir, etkinliklere ilginin artması için yönetim de çaba harcamalıdır dedi.

Daha sonra Çalışma Raporu, Mali Rapor yapılan oylamayla aklandı.

• Gündemin Dilekler maddesinin görüşülmesine geçildi. Yurdagün Göker söz alarak seçilecek yönetimle ilgili dileklerini belirtti.

Karikatürcüler Derneği'nin plastik sanatlar alanında faaliyet gösteren ve federasyon kurmaya engel halleri bulunmayan öteki derneklerle "Plastik Sanatlar Dernekleri Federasyonu" kurmak için anlaşmalar yapmak üzere kurucu üye olmasına veya kurulan federasyona katılmasına; ayrıca yurtiçi ve yurtdışındaki birlik ve federasyonlara da katılması için Canol Kocagöz ve Ferit Avcı'nın verdiği önerge oylanmış ve kabul edilmiştir.

Mustafa Eremektar, bültenin yayımlanmasının çok önemli olduğunu belirterek sürdürülmesi dileğinde bulundu.

Canol Kocagöz, geçen yıl derneğin başkanlığını yaptığını, derneği borçla devraldığını belirterek, bu yıl ise yönetim parayla devrediyor, bu güzel bir olaydır dedi. Ahmet Erkanlı'nın hapisten alınmasının önemini vurgulayan Kocagöz, dünyada çizgilerinden dolayı baskı gören çizerleri anlatarak, halen karikatürlerinden dolayı yargılanan ve ceza alan çizerleri sıraladı. Derneğin toplumsal olaylara kayıtsız kalamayacağını anlatan Kocagöz, yeni gelen yönetimlerden de bu tavrı bekliyoruz dedi. Derneğin artık bir galeri ve müzeye sahip olduğunu belirten Canol Kocagöz, bunlar yine de dar gelmektedir dedi. Yeni yönetime öneriler getiren Kocagöz, İrtibat büroları tüzüğü hazırlanması gerektiğini, bürolarda seçim yapılması gerektiğini, temsilciliklerin belli bir üye sayısından sonra açılması gerektiğini, sergilerin bürolara taşınması gerektiğini söyledi. Karikatür galerisinin de bir yönetmeliğe kavuşturulması gerektiğini öneren Kocagöz, yarışmalar için ortak bir yönetmeliğin çıkarılması gerektiğini, toplanan karikatürlerin müzeye aktarılması gerektiğini söyledi. Canol Kocagöz önerilerini şöyle sıraladı: Derneğin kurullarla çalışması sağlanmalıdır: Müze kurulu, sanat kurulu, yayın kurulu, hukuk komisyonu gibi. Mutlaka internete geçilmelidir. Uluslararası konferans yapılmalı, ama birkaç yıllık bir çalışma sonucu planlı bir biçimde gerçekleştirilmelidir. Yönetim kurulu çalışanları ile uluslararası bir yapılanmaya Türkiye, UNESCO çatısı altında gidilebilir. Müzeye bir tüzük yapılmalıdır. Karikatürcülerin Balkan Birliği gerçekleştirilmelidir. Yeni yönetim Mizah Haftası'na şimdiden hazırlanmaya başlamalıdır. Karikatürcüler ve dernek daha çok yayın yapmalıdır. Yönetim kurulu üyelerine hiç değilse yol parası için ödenek ayrılmalıdır. Türkiye'de 55 sanat kuruluşunun düzenlediği bir kongre var. Dernek olarak da sergi açtık, Erkanlı'nın durumu gündeme geldi. Plastik sanatlar federasyonu kuruluyor, dernekten de buraya üye isteniyor, bunun için genel kurula divan başkanlığına öneri sunduk.

Canol Kocagöz

Sema Ündeğer, "dünyanın ilk uluslararası mizah dergisi bir kişinin çabaları ile çıkıyordu. Şu an kendisi kanser, derneğimiz bu sanatçıya geçmiş olsun mesajı iletirse sevinirim." dedi.

• Seçime geçildi. Adaylar tahtaya yazıldı. Toplam 121 oy kullanıldı. Yapılan tasnif sonucunda 6 oy geçersiz sayıldı. Oylama sonucunda;

Yönetim Kurulu asil üyeliklerine

Metin Peker (72 oy), **Ahmet Erkanlı** (69), **Kemal Urgenç** (69), **Sami Caner** (65), **Cem Kenan Öngü** (58), Yönetim Kurulu yedek üyeliklerine **Semih Balcıoğlu** (56), **Turgay Karadağ** (40), **Salih Memecan** (38), **Mahmut Karatoprak** (38), **Sait Munzur** (34) seçilmişlerdir.

Denetleme Kurulu'na **Canol Kocagöz** (107 oy), **Ferit Avcı** (83), **Polat Nahabaş** (82), Denetleme Kurulu yedek üyeliklerine **Cem Koç** (35), **Sema Ündeğer** (8), **İbrahim Tapa** (2) seçilmişlerdir.

Divan Kurulu

Başkan **Veysel Donbaz**
Üye **Mehmet Gölebatmaz**
Üye **Haydar Aktürk**
Üye **Yılmaz Baş**

Çizgi roman kahramanlarının folklor ve tarih dışı giyimleri

Muhammet Tunçsan

Çizgi roman çalışması çok zordur. Hele tarihi çizgi roman çalışması daha da zordur. Kahramanın yaşamını sürdürdüğü dönem iyi bilinmelidir. Bu bilgilerin eksikliği ortaya çıkan eserleri de çarpıtır.

Bizdeki çizgi kahramanların giyimlerinin tarihi folklorik yapıya pek uymadığı kanısındayım. Örnek olarak Sezgin Burak'ın yarattığı çizgi roman kahramanına, Tarkan'a bakıyorum: Yer kafkasya, dönem beşinci asrın son yarısı; uzun çizme, belini örten kolsuz bir elbise, baldırı ve kolları açıkta bir giyim tercih edilmiş. Halbuki, kafkasya iklim koşullarına göre, tarihin hiçbir döneminde insanların böyle giyinebileceklerini düşünemiyorum.

Rahmi Turan'ın 1972 yılından beri yazıp Abdullah Turhan'ın resimlediği Kara Murat'ın giyimi ise şöyle: Uzun çizme, dar pantalon, kısa kollu ve yakalı elbise, çizgili atlet, uzun saç. Kara Murat bıyık ve sakallarını günlük traş ediyor. bu kahramanımız Osmanlı İmparatorluğu'nda 15. yüzyılda yaşıyor. Dönemin Osmanlı giyim kuşamından eser yok.

Suat Yalaz'ın yazıp çizdiği Karaoğlan ise; çizme, dar pantalon, V yaka kolsuz bir elbise, kısa kollu bir atlet giyiyor; uzun saçlarının üstünde bir takke taşıyor; belde kemer var ve uzun kılıcı bu kemere bağlı. Karaoğlan'ın Cengiz Han zamanında Orta Asya'da yaşayan bir tipleme olduğunu söyleyerek, bunun tarihi folklorik olup olmadığını araştırmacılara bırakalım.

Benim gözlemim şöyle: Batılı, özellikle İtalyan kökenli çizgi roman kahramanları ile bizim çizgi roman kahramanları arasında büyük bir benzerlik var. Bundan çıkarılacak sonuç ise bizim çizgi roman sanatçılarımız açısından pek sevindirici değil. Başarılı çizgi romanların tarihi ve toplumsal gerçekleri doğru yansıtan çizgi romanlar olduğunu düşünen biri olarak, burada büyük bir kolaycılığa düşüldüğünü saptadım. Bu çizgi romanların konu ve olay akışlarını inceleyince karşımıza çıkan tarih, kültür, mekan yanlışları ise başka incelemelerin konusu. Bu konularda yapılacak araştırmalar çizgi roman sanatçılarının daha güzel eserler vermelerine yardımcı olacaktır.

Bitirmeden şunu eklemek istiyorum: Türk sinemasının Cüneyt Arkın'lı tarihi fim örneklerinde saptanan çok komik hatalar vardır. 15. yüzyılda bir surdan atlarken arka plandan bir otobüsün geçmesi gibi... Veya kolunda saatle, 5 kiloluk bir demir kılıcı sallamak gibi... Ben, çizgi romanlarımızdaki giysi uyumsuzluklarının bunlardan daha vahim eksiklikler olduğunu düşünüyorum. Çünkü bunlar doğrudan çizgi romanın estetiğiyle ilgili eksiklerdir. Binbir emekle ortaya çıkarılan bu yapıtları derinden zedelemektedir.

Semih Balcıoğlu'nun 'Palyacolar'ı

Semih Balcıoğlu'nun 17. karikatür albümü "Palyaçolar" geçtiğimiz ay yayımlandı. Semih Balcıoğlu, yeni albümü için, Cumhuriyet Kitap Eki'ndeki bir röportajda şunları söylüyor:

"Bundan bir yıl kadar önce Yapı Kredi Yayınları benden bir kitap hazırlamamı istedi. 'Palyaçolar' zaten kafamda sürekli dolaşıp duran bir konuydu. Daha önce de birkaç tane palyaço karikatürü çizmiştim. Bir palyaçolar albümü hazırlayabileceğimi söyledim. Bunu çok ilginç buldular ve hemen yapın dediler. 'Bana belli bir süre tanıyın, çünkü elimde hazır bir şey yok; süre sonunda ben size kitabı teslim ederim" dedim. Elimde hazır eskizlerim de vardı. Dörtbuçuk aylık bir çalışma sonucu kitabı yayınevine teslim ettim. Çok sevdiğim bir kitap olduğunu belirtmeliyim. Diğer albümlerimi de seviyorum, ama onların belgesel yanı ağır basıyor. Çizgiyle tarih yapıyorum onlarda. Şu bakımdan seviyorum. Bir kere evrensel bir kitap. Kitaplar insanın evladı gibidir; hepsinin ayrı bir yeri vardır, yaşamımızda. Bunun da ayrı bir yeri var."

Kapağında, ipte bıçaklanmış bir palyaço karikatürünün yer aldığı kitap aynı karikatürle sona eriyor. Kitapta palyaço konusu çevresinde oluşturulmuş 49 karikatür var. Balcıoğlu, kitabın ilk karikatüründe kalemlere yerleştirdiği palyaço burunlarıyla, bir bakıma, kitabı oluşturma sürecine de değiniyor; karikatür çalışmasını da "palyaço" etkinliğine benzetiyor. Aynı söyleşide bu konuyu ele almasının nedenini şöyle açıklıyor: (Palyaço), "Mizahın unsurlarından biri. Bir sevimlilik ve zeka var; zekanın olmadığı yerde zaten espri olmaz. Palyaço, zaman zaman ağzından alevler çıkaran, esprisini yerli yerinde ve zamanında kullanan, bunun yanı sıra, içinde hüznü de taşıyan bir yapı. O bakımdan istedim palyaçoları çizmeyi." Balcıoğlu, burada tanımladığı palyaço tipini çeşitli görünümler içinde karşımıza getirirken, gülmenin arkasındaki hüznü de ortaya çıkarıyor.

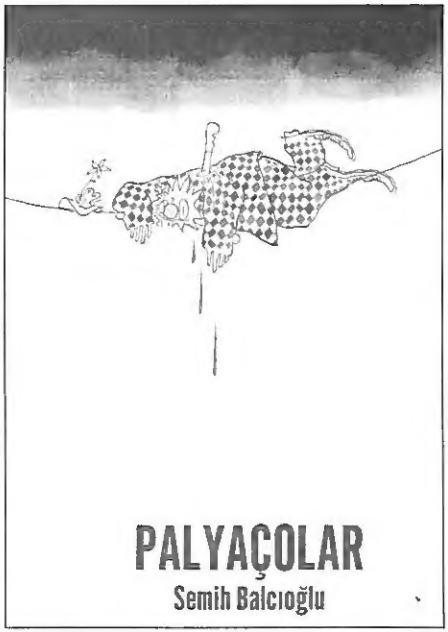

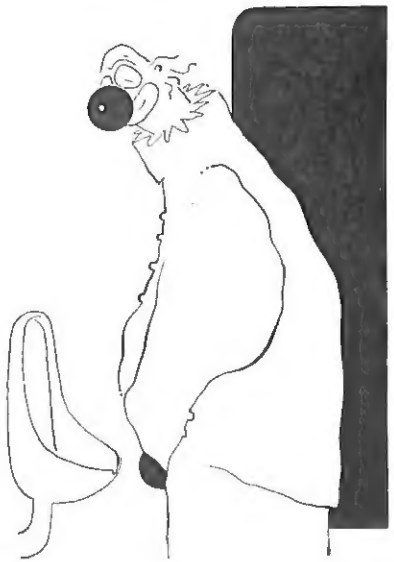

Savaş Karşıtı Kragujevac karikatür yarışması kitabından

Yugoslavya'nın Kragujevac kentinde düzenlenen Savaş Karşıtı karikatür yarışmasının albümü katılımcılara gönderildi. Ekim 1997'de sergisi açılan karikatür yarışmasına 34 ülkeden 163 karikatürcü 406 yapıtla katıldı. 26 ve 27 Eylülde toplanan seçici kurul, yaptığı değerlendirme sonucunda birincilik ödülünü Jugoslav Vlahovic (Yogoslavya), ikincilik ödülünü Nikolaj Kapusta (Ukrayna), üçüncülük ödülünü Sergey Savilov (Ukrayna)'un karikatürlerine verdi. Özel ödüller ise şu sanatçıların yapıtlarına verildi: Oleg Dergatchov (Ukrayna), Florian Doru (Romanya), Jurij Kosobukin (Ukrayna), Pavel Botezatu (Romanya), Constantin Pavel (Romanya), Nedeljko Ubovic (Yugoslavya). Türkiye'den yarışmaya katılanlar ise İbrahim Tapa, Sami Caner, Kürşat Coşkun ve Erdoğan Başol.

Albümün önsözünde Dusko M. Petroviç, kendilerinin savaşı savaş içinde öğrenmek zorunda kaldıklarını belirterek; savaşı kitaplardan öğrenen uluslar mutlu uluslardır diyor. Bir barış ilanı bir savaş şiirinden kat kat güzeldir diyen Petroviç, albümün savaş karşıtı mücadele için bir katkı olmasını diliyerek yazısına son veriyor.

Bu yarışmanın albümünden ilk üç ödülü alan karikatürü yayımlıyoruz.

Jugoslav Vlahovic, Jugoslavija
ZLATNA PLAKETA

Sergej Savilov, Ukrajina
BRONZANA PLAKETA

Nikolaj Kapusta, Ukrajina
SREBRNA PLAKETA

zindan sırası şimdi çizerlerde

Engin Aşkın

Bu yılki Toronto Uluslararası Yazarlar Şenliği'nde, çeşitli dünya ülkelerinde, düşünceleri yüzünden zindanlara atılmış yazarların yanısıra çizerlerin de benzer kaderi paylaştığı vurgulandı. Geleneksel on günlük şenliğin, ünlü İranlı çağrılısı ozan ve romancı Reza Bahareni, şahın hapishanelerinde ve mollaların zindanlarında uğradığı işkenceleri anlatırken şenliğe katılan 60 dünya yazarı ve ozanıyla, evsahibi Kanadalı yazırların gözleri dolmuştu.

Şenliğin tüm toplantılarında, şiir ve sunu gecelerinde, bu yılki simgesel "onur konuğu" ortadan kaybolan Ekvadorlu ozan ve öykü yazarı Gustavo Garzon oldu. Yıkıcılıkla suçlanıp yargılandıktan sonra beraat eden Ekvadorlu yazar ve ozan, bazı tahminlere göre güvenlik güçlerince kaçırılmış ve yokedilmişti. Ekvador başkentinde "kayıpların anneleri" son günlerde tüm kayıpları protesto eden yürüyüşlerinde, yazar ve ozan Gustavo Garzon'un resmini taşıyor. Kanada'ya ulaşan bilgilere göre 1990'ın bir eylül gecesi polislerin kaçırdığı Garzon, öldürüldükten sonra bilinmeyen bir yere gömülmüş. Zindanları dolduran yazarların acılı öyküsü tüm şenliği üzgüye boğarken pek bilinmeyen bir başka dramın ayrıntılarını tartıştı Kanada. Şimdi, çizerler de zindanlara atılmaya başlamıştı. Pen örgütünden kaynaklanan bir belgede, Türk karikatür sanatçısı Ertan Aydın'ın çizdikleri yüzünden 8 ay hapiste yattığı ve Türk çizerinin 1994 yılından bu yana 9 kez duruşmaya çıktığı belirtiliyordu. İranlı çizer Manoşer Kerimzade, İran futbolunu alaya alan ve spor sayfası yazısının üst bölümünde yer alan karikatürü yüzünden 10 yıl hapis cezası almıştı. Mollaların yargıçlara, Kerimzade'nin bir İran futbolcusunu simgeleyen çizgi resminde, baş bölümün Ayetullah Humeyni'yi anımsattığı yargısıyla ceza biçtiler.

1996 yılında, Türk basınında ve Arjantin'de "Turco" deyimiyle tanımlanan Başkan Menem'in ülkesinde Nik Dzvorki adlı çok ünlü bir çizer sivil, polis olduğu sanılan maskeli bireylerce, dipçikle fena halde dövülmüştü. Kanlar içinde yere yığılan çizere sunturlu küfürler ardından şu uyarıyı yapmıştı saldırganlar: "Çizgilerle dalga geçmeyi bırakmazsan, seni toz edeceğiz." Bir Afrika ülkesi olan Zimbabwe'nin tanınmış çizeri Tony Namate, otokrat tutumunu iğnelediği devlet başkanı Robert Mugabe tarafından "ihanetle" suçlanıyor bu sıralar. Karikatürist Namate, Başkan Mugabe'nin kaderinin devrilen Zaire diktatörü Mobutu'ya benzeyeceğini ima eden çizgilerine korkusuzca devam edeceğini belirtiyor. Cezayirli Guerrovi İbrahim, kaçırılıp yokedilen bir başka sanatçı oldu. 1996'da başkentin banliyösündeki evinde boğazı kesilmiş olarak bulunan çizer İbrahim'i kimin öldürdüğü ortaya çıkarılamamakla birlikte resmi yetkililer köktendincileri suçluyorlar. Çin'de, Tayvan'da, Mısır'da, Fas'ta ve Hırvatistan'da "kamu görevlilerinin karikatürlerle alaya alınmasını yasayla önledikleri için" tüm devlet yöneticileri, yarattıkları dikensiz gül bahçesinden övünç duyuyorlar. Kamboçya'da son aylarda darbe ardından yönetimi ele geçirenler "politikacıları ve hükümet yetkililerini hayvan olarak simgeleyen tüm karikatürleri" yasaklayarak derin bir nefes aldı. Nazi Almanyası, hınzır çizerleri "dejenere bireyler ve devlet düşmanı olarak" ilan etmişti. 1944 mayısında, Hitler'i ve kıyımcı yönetimini kınayan bir grup Polonyalı çizeri, saklandıkları evlerde ele geçiren Gestapo onları, Varşova'da kurşuna dizmiş ve patronu Hitler'den "aferin" mesajı almıştı. New York Times gazetesinin dünyaca ünlü gülmece yazarı Art Burchwald şöyle tanımlıyor çizerlere karşı olan alerjiyi: "Sağın ya da solun diktatörleri çizerin yapıtından atom bombasından korkar gibi korkarlar". Dünyaca saygınlığı olan Yunan gazeteci Helen Vlachos, çizeri bir demokrasi göstergesi olarak belirlerken şöyle demişti: "Sağlıklı bir demokrasinin ölçütü, bir ülkedeki karikatüristin çokluğuyla belli olur."

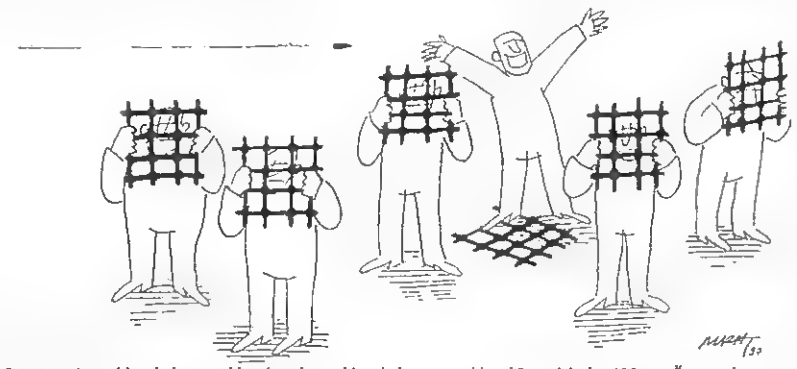

Düşünceyi yasaklasak da mı saklasak, yoksa saklasak da mı yasaklasak? sergisinden / Murat Özmenek.

Cumhuriyet, 23 Kasım 97

İnsan Hakları Günü'nde düşünce özgürlüğü karikatürleri

(*Baştarafı ilk sayfada*) Erkanlı, Seyfi Şahin, Kamil Yavuz da açılışta kısa birer konuşma yaptılar. Sergide Cumhuriyet döneminde hakkında dava açılmış ve beraat etmiş karikatürlere de yer verildi. Sami Caner'in ve Kemal Urgenç'in *üç boyutlu karikatür çalışmaları* da serginin değişik unsurlarıydı. Açılışta ayrıca tiyatrocu ve karikatürcü Cengiz Çakıcı "düşünce özgürlüğü" temalı bir performas gösterisi yaptı. Çizer İlhan Nalbant ise kısa bir gitar dinletisi sundu.

Sergide, Turhan Selçuk, Mehmet Gölebatmaz, Halil Eser, Ahmet Erkanlı, Kemal Urgenç, Muammer Kotbaş, Canol Kocagöz, Musa Kart, İsmail Gülgeç, Sami Caner, Kemal Gönen, B. Sadık Albayrak, Yüksel Üngör, Cem Kenan Öngü, Yaşar Babalık, Ferit Avcı, Ferruh Doğan, Levent Arslan, Ender Özkahraman, Mete Göktürk, Muhammet Tunçsan, Serdar Canaslan, Turgay Karadağ, Mehmet Aslan, Cumhur Gazioğlu, Murat Özmenek, Murat Sayın, Akın Önder, Ali Ulvi, Kamil Eser, İzel Rozental, Kamil Yavuz, Ayhan Kiraz, Ahmet Ümit Akkoca'nın yapıtları yer alıyor.

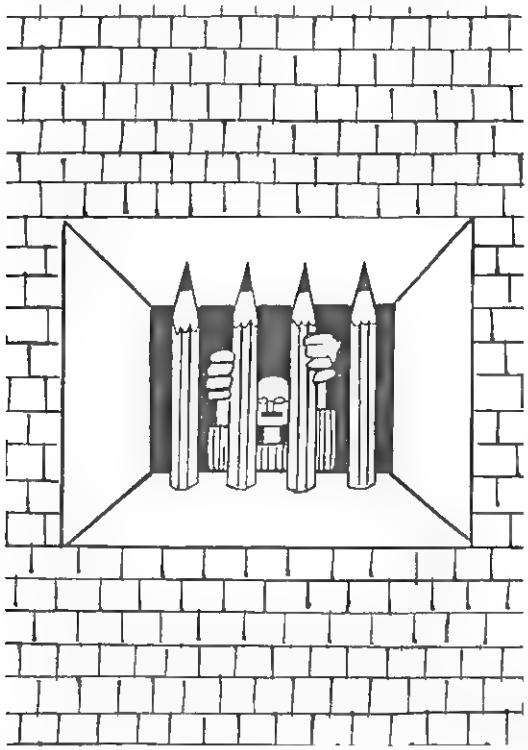

TURHAN SELÇUK

AŞKIN AYRANCIOĞLU

***Ahmet Erkanlı**, açılış günü matbaadan yeni gelen ve karikatüre, düşünceye yönelik baskıların somut bir simgesi olan "Ahmetris" karikatür albümünü imzaladı.*

MEHMET GÖLEBATMAZ

FERİT AVCI

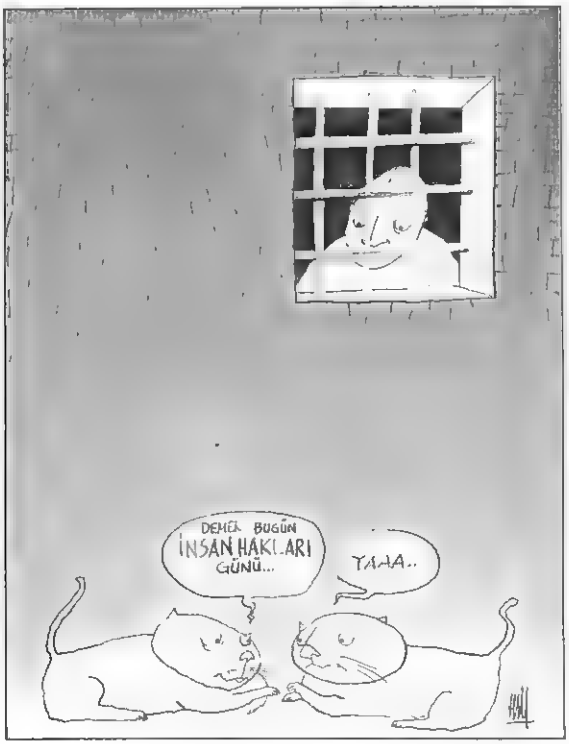

AYHAN KİRAZ

Karikatürcüler Derneği 1997 Yılı Çalışma Raporu

1997 yılı içerisinde Karikatürcüler Derneği'nin faaliyetlerini beş ana başlık altında toplayabiliriz. Bunlar; Dernek galerisinde açılan sergiler, düzenlenen yarışmalar, Derneğin yayın etkinlikleri, Karikatürcüler Derneği Temsilciliklerinde yapılan faaliyetler ve İstanbul Karikatür ve Mizah Müzesi'ndeki etkinlikler. Aşağıda bu etkinliklerin ayrıntılı dökümünü sunuyoruz.

SERGİLER

31 Ocak-8 Şubat '97 / Sinop Halkevi'nde **"Hapishane, suç, suçlu"** karikatürleri sergisi.

8-16 Mart '97 / İzmir Tüyap Kitap Fuarı'nda **"Ege ve Kültür"** konulu karikatür sergisi açıldı.

22 Şubat - 22 Mart '97 / Turgay Karadağ **"Bir Mumdur"** Karikatür Sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

10-30 Mayıs '97 / Oğuz Gürel'in **"Apoletik"** başlıklı karikatür sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

31 Mayıs - 5 Haziran / **"Elveda Sigara Merhaba Hayat"**, Kamil Yavuz karikatür sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

5-30 Haziran / **"Daha Beyaz, Daha Mavi, Daha Yeşil Bir Dünya"** Burhanettin Ardagil karikatür sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

8-20 Temmuz '97 / **"Günümüz Türk Karikatürü"** sergisi / İzmit Belediyesi Sanat Sokağı Sergi Salonu.

17 Temmuz-15 Ağustos '97/ **"Karikatürk '97"** sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

1-4 Ağustos '97/ **"Günümüz Türk Karikatürü"** sergisi / Zonguldak Çaycuma Şenliği kapsamında açıkhava sergisi.

1-25 Eylül '97 / **"Barış Karikatürleri"** sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

Ekim '97 / **"Türk Karikatüründen Bir Demet"** / Kıbrıs Yakındoğu Üniversitesi Rektörlük Salonu. Bu sergi için yönetim kurulu üyesi Mahmut Akgün ile eski başkan Canol Kocagöz Kıbrıs'a gittiler.

10 Aralık '97-10 Ocak '98/ **"Düşünceyi yasaklasak da mı saklasak, yoksa saklasak da mı yasaklasak"** adlı düşünce özgürlüğü karikatür sergisi / Karikatürcüler Derneği Sanat Galerisi.

YARIŞMALAR

•17. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması:

Derneğimizin Nasreddin Hoca adına her yıl düzenlediği uluslararası karikatür yarışmasına bu yıl yurtdışından Romanyalı **Julian Pena - Pai** ile Bulgaristan'dan **Stefan Despodov** jüri üyesi olarak davet edildiler. Artık uluslararası yarışmalar içinde önemli bir yeri olan ve bu yıl başarıyla sonuçlanan yarışmanın ödülleri, 27 Ekim'de Ankara Dedeman Oteli'nde düzenlenen, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in de katıldığı görkemli bir geceyle kazanan sanatçılara verilmiştir. Yarışma bu yıl Kültür Bakanlığı'nın yanısıra, İMKB, Başbakanlık Tanıtma Fonu, Dedeman Oteli ve Koç Holding'in sponsorluğunda gerçekleştirilmiştir.

•Cemal Nadir'in Ölümünün 50. Yılında Selma Kurdakul Karikatür Ödülü:

Karikatürün editorial, bant, yazısız, renkli vs. türlerinde sayısız başarılı örnekler vermiş olan unutulmaz usta Cemal Nadir anısına düzenlenen karikatür yarışmasında 5 yapıta herhangi bir sıralama yapılmaksızın 50'şer milyonluk para ödülü verilmiştir. Yarışmanın ödül töreni Nazım Hikmet Vakfı'nda yapılmıştır.

•2. Nehar Tüblek "Ortadirek" Karikatür Yarışması:

Beşiktaş Belediyesi ile ortaklaşa düzenlenen yarışmanın ödül töreni 6 Mart'ta, belediyenin Akatlar Kültür Merkezi'nde geniş bir katılımla gerçekleştirilmiştir.

•Uluslararası Sigorta Konulu Karikatür Yarışması:

Sigorta dergisiyle birlikte uluslararası nitelikte **"sigorta"** konulu bir karikatür yarışması düzenlenmiştir.

•Uluslararası "Yalnız Değilsiniz" Spastik Çocuklar Karikatür Yarışması:

Türk Spastik Çocuklar Derneği Sinop Şubesi ile ilkini geçen yıl düzenlediğimiz **"Yalnız Değilsiniz"** başlıklı spastik çocuklarla ilgili karikatür yarışması bu yıl uluslararası nitelikte düzenlenmiştir.

•Bir Kitap Bir Dünya Karikatür Yarışması:

CNR Fuarcılık ile birlikte, 3-12 Ekim tarihleri arasında düzenlenen kitap fuarı kapsamında **"kitap"** konulu bir karikatür yarışması düzenlenmiştir.

YAYINLAR

•Karikatürk bülteninin yayını sürdürülmüş ve sayfa sayısı iki katına çıkarılarak daha kapsamlı bir biçimde haber, söyleşi, karikatüre yer verilmiştir. Bültenin Kasım va Aralık sayıları ise renkli hazırlanarak bu konuda yeni bir atılıma geçilmiştir.

•Karikatürk '97: Derneğimizin artık kurumlaşan yıllık albümü Karikatürk bu yıl sayfa sayısı daha da artırılarak yayımlanmış ve daha çok üyemizin karikatürüne yer verilme imkanı yaratılmıştır.

•17. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması albümü: Bu yılın yarışma albümü yayımlanmış ve katılımcılara gönderilmiştir. Bu albüm de 156 sayfa hazırlanmış ve renkli basılmıştır.

•Ahmetris /Ahmet Erkanlı karikatür

albümü: Karikatüründen dolayı yargılanıp hapse konulan üyemiz Ahmet Erkanlı ile dayanışma amacıyla sanatçının bir karikatür albümü yayımlanmıştır.

•**Derneğimizin Ankara Temsilciliği**'nin yayımladığı **Karikatür** dergisinin yayını değerli üyelerimizin katıklarıyla bu yıl da sürdürülmüştür.

KARİKATÜRE YÖNELİK BASKILAR

Hapis cezası alan karikatürcü arkadaşımız **Ahmet Erkanlı** ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Erkanlı'nın serbest bırakılması için Cumhurbaşkanı ile yönetim kurulu görüşme yapmış ve Erkanlı'nın sağlık durumunun belgelenmesi sonucu Erkanlı, serbest bırakılmıştır. Erkanlı'nın **"Ahmetris"** karikatür albümünün hazırlanması ve yayınlanması için çalışmalar yürütülmüştür.

Yine yargılanan ve ceza verilen üyelerimizden **Ertan Aydın**'la ilgili, Başbakana kınama telgrafı gönderilmiştir.

INTERNET

16. Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması sergisi, üyemiz **Tayfun Akgül**'ün girişimiyle ABD'den Internet'e yüklenmiş ve sanal ortamda karikatür sergisi açılmıştır. Yine geçtiğimiz yıl düzenlenen **"Kahvehaneler"** konulu 1. Nehar Tüblek Karikatür Yarışması karikatürleri de İnternet'te sergilenmiştir.

1 NİSAN ŞAKA VE MİZAH GECESİ

Derneğimizin geleneksel **"1 Nisan Şaka ve Mizah Gecesi"**, İstanbul Dedeman otelinin balo salonunda geniş bir katılımla gerçekleştirilmiştir.

TEMSİLCİLİKLER

Bursa'da yeni temsilcilik açılmış, temsilci olarak **Mümin Bayram** görevlendirilmiştir. Antalya Temsilciliği'nde ise **Orhan Coplu**'nun istifası üzerine **Cihan İşbaşı** görevlendirilmiştir.

ANKARA TEMSİLCİLİĞİNİN ETKİNLİKLERİ

10 Ocak 1997 - **Serdar Çakırer Karikatür Yarışması** ödül töreni ve sergisi / Mimarlar Odası Sergi Salonu.

29 Ocak 1997 - Yüksel Caddesi Sanat Ortamı **"Demokrasi"** konulu sergi.

1 Şubat 1997 - TMMOB Mimarlar Odası Van Temsilciliği ile **"Konut"** konulu karikatür sergisi.

22 Şubat 1997 - TMMOB Mimarlar Odası Zonguldak Temsilciliği ile Çaycuma'da **"Konut"** konulu karikatür sergisi.

8 Mart 1997 - **Dünya Kadınlar Günü Sergisi** / Yüksel Caddesi Sanat Ortamı

10 Mart 1997 - Pir Sultan Abdal Derneği Ankara Şubesi ile ortak **"İnsan Hakları"** karikatür sergisi.

1 Nisan 1997 - Yüksel Caddesi Sanat Ortamı **Karikatür Dergisi 5 Yaş Kutlamaları** dergi kapakları sergisi.

15 Nisan 1997 - **Barış** konulu karikatür sergisi / Yüksel Caddesi sanat Ortamı.

3 Mayıs 1997 - **Mimar Sinan Haftası** nedeni ile TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi ile ortak sergi.

6 Haziran 1997 - **Dünya Çevre Günü Sergisi** / Yüksel Caddesi Sanat Ortamı

2 Temmuz 1997 - **Asaf Koçak Karikatür Yarışması Sergisi** / Yüksel Caddesi Sanat Ortamı

16 Ağustos 1997- Hacıbektaş etkinliklerinde **Asaf Koçak Sergisi**

1 Eylül 1997 - **Dünya Barış Günü Sergisi** / Yüksel Caddesi Sanat Ortamı

6 Ekim 1997 - **Dünya Mimarlar Günü ve Dünya Konut Günü** için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi ile ortak sergi / Mimarlar Odası Sergi Salonu.

YARIŞMALAR

3. Asaf Koçak Karikatür Yarışması.

2. Serdar Çakırer Karikatür Yarışması.

İZMİR TEMSİLCİLİĞİNİN ETKİNLİKLERİ

1. 8-27 Ocak 1997 tarihleri arasında, İzmir Büyükşehir Belediyesi Çetin Emeç Sanat Galerisi'nde açılan ve İzmirli bütün çizerleri biraraya getirmeyi hedefleyen sergiye Tufan Arkayın, Mehmet Aslan, Birol Çün, Levent Dağaşan, Ertuğrul Deveci, Oğuz Dicle, Deniz Dokgöz, Halis Dokgöz, Zeynep Gargi, Hasan Gümüş, Murat Güzeldere, Orhan İslimyeli, Cem Koç, Kürşad Koçak, Abidin Köse, Mehmet Oral, Eray Özbek, Ömer Servi, Erim Sever, Faruk Soyarat, Akın Yıldız, Mustafa Yıldız katıldılar.

2. 8-16 Mart 1997 tarihleri arasında Tüyap İzmir 2. Kitap Fuarı'nda, dernek merkezince tahsisi sağlanan Karikatürcüler Derneği standında, fuar süresince, kitap, kartpostal, afiş satışları yapılmış, derneğin tanıtımı ve yeni bağlantılar kurulması yolunda önemli gelişmeler sağlanmıştır.

3. 17-27 Nisan 1997 tarihleri arasında TÖMER Sanat Galerisi'nde, **"şeriat"** konulu bir sergi açılmıştır. Sergiye Bülent Dağaşan, Levent Dağaşan, Deniz Dokgöz, Cem Koç, Abidin Köse, Faruk Soyarat, Mustafa Yıldız katılmışlardır.

4. Nisan ayında TÖMER Sanat Galerisi'nde sergilenen karikatürlerin, 15-30 Mayıs 1997 tarihleri arasında, Balıkesir Çağdaş Eğitim Vakfı'nın katkılarıyla, Balkesir'de Belediye Sergi Salonu'nda sergilenmesi planlanmış, serginin açılışı belediye ve vakıf yetkililerinin de katıldığı bir kokteyl ile gerçekleştirilmiş, ancak, kısa süre sonra, gerici yerel basının kışkırtıcı yayınları sonucu, sergi salonu önüne gelen bir grup tarafından sloganlar atılması ve olay çıkarılması üzerine sergiye belediye yetkililerince son verilmiş, sergi vakıf binasına taşınarak, yeniden açılışı yapılmış ve ancak böylelikle önceden öngörülen tarihte tamamlanmıştır.

5. Bornova Küçükpark'ta Karikatür sergisi. 20-30 Ekim 1997. Katılanlar: Birol Çün, Bülent Dağaşan, Levent Dağaşan, Deniz

Dokgöz, Zeynep Gargi, Hasan Gümüş, Cem Koç, Mehmet Oral, Eray Özbek, Erim Sever, Faruk Soyarat, Mustafa Yıldız.

6. 1-5 Aralık 1997 tarihleri arasında D.E.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi (Alsancak) Suat Taşer Salonu'nda karikatür sergisi. Katılan çizerler: Lütfi Çakın, Birol Çün, Bülent Dağaşan, Levent Dağaşan, Deniz Dokgöz, Zeynep Gargi, Cem Koç, Eray Özbek, Erim Sever, Faruk Soyarat, Mustafa Yıldız.

7. İzmir Temsilciliği bültenimiz, ocak-şubat '97, mart '97, nisan-mayıs '97, haziran '97, temmuz '97, ağustos-eylül '97, ekim '97, kasım-aralık '97 sayıları olmak üzere, yıl içinde toplam 8 sayı yayınlanmış olup, bülten çalışmaları sürmektedir.

8. Temsilciliğimiz aylık toplantıları Konak Belediyesi Sosyal Etkinlikler - Çevre Merkezi Toplantı Salonu'nda yapılmaktadır. Her ay düzenli olarak gerçekleştirilmiştir.

9. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kültür ve Sanat Daire Başkanlığı'nın temsilciliğimizle bağlantı kurması sonucunda Lütfü Çarkın, Birol Çün ve Cem Koç 25 Kasım 1997'de düzenlenen "İzmir'in Ekonomi, Sanayi ve Ticaret Hayatının Kent Kültürü ve Kentin Yapılanmasına Etkileri" konulu panele, paneli çizgileriyle yorumlayarak katılmışlardır.

Temsilciliğimizin yukarda sayılan etkinlikleri dışında İzmir'de gerçekleşen diğer karikatür etkinlikleri tarih sırası ile aşağıda belirtilmiştir.

*İzmir'de yaşayan en kıdemli karikatürcülerden Şinasi Revi'nin **"Nükteci Yazarlarımız"** başlıklı konferansı 8 Mayıs 1997 günü saat 17.00'de Milli Kütüphane salonunda yapılmıştır.

*Lütfü Çakın Kordon Atatürk Müzesi Salonu'nda 20-27 mayıs 1997 tarihlerinde kişisel karikatür sergisi açmıştır.

*Orhan Aksoy, İzmir'in tarihi mekanlarından Veysel Çıkmazı Şükran Lokantası'nda **"Ya sen Olmasaydın"** adlı karikatür sergisinin açılışını 30 mayıs 1997 tarihinde gerçekleştirmiştir.

*Saim Ericek 150 karikatürden oluşan sergisini 25 temmuz -13 ağustos 1997 tarihleri arasında Karşıyaka Belediyesi Sanat Galerisi'nde açmıştır.

*Dokuz Eylül Üniversitesinde **"Aktif Eğitim"** sistemine başlanması dolayısıyla düzenlenen Aktif Eğitim şenliğinde Oğuz Dicle, Akın Yıldız, Barış Baklan'ın karikatürlerinden oluşan bir sergi de açılmıştır.

*Sezer Odabaşıoğlu, **"çevre"** konulu karikatürlerden oluşan İzmir'deki ilk kişisel sergisini Evrensel Kültür Merkezi'nde 17-30 kasım tarihleri arasında açtı.

*Avni Odabaşı kişisel karikatür sergisi. Evrensel Kültür Merkezi. 6-22 Aralık 1997.

TRABZON TEMSİLCİLİĞİNİN ETKİNLİKLERİ

SERGİLER

Mart '97 - Harun Yavruoğlu, Trabzon Belediyesi'nin düzenlediği Yeşilay Haftası etkinliğinde **"Üç Tehlike"** adlı karikatür sergisini açtı. Hamamizade İhsan Bey Kültür Merkezi.

Mayıs '97 - Adnan Taç ve Harun Yavruoğlu'nun karikatürleri Trabzon Belediyesi'nin 3. yıl etkinlikleri bünyesinde Trabzon Meydan Parkı'nda sergilendi.

YAYINLAR

Ocak '97 / Harun Yavruoğlu **Türk Sesi** gazetesinde günlük karikatürler çizmeye başladı.

Mayıs '97 / Hakan Sümer'in bir karikatürü Karikatürcüler Derneği Ankara Temsilciliği'nce yayımlanan **Karikatür** dergisinin 50. sayısına kapak oldu.

Adnan Taç Karadeniz gazetesinin **Taka Mizah Sayfası**'nın 17. yılında da yayımlamayı sürdürdü.

Bileşke dergisi karikatür ve mizaha bu yıl da sayfalarında yer verdi.

Hakan Sümer'in sigaranın sağlığa zararları konulu afiş karikatürü takvim olarak yayımlandı.

Muammer Kotbaş KTÜ Orman Fakültesi ile Deniz Bilimleri Fakültesi'nin öğrenci yıllıklarına karikatür ve portre çizdi.

Hakan Sümer KTÜ Beden Eğitimi Bölümünün yıllığına karikatür ve portre çizdi.

Muammer Kotbaş KTÜ Mimarlık Fakültesi'nin hazırladığı **Kent ve Kültür** adlı kitaba karikatür çizdi.

Harun Yavruoğlu'nun ilk karikatür albümü **"Lütfen Dikkat /İçki Uyuşturucu ve Sigaranın Zararları"** Trabzon Belediyesi Kültür Müdürlüğü'nce yayımlandı.

Hikmet Aksoy'un da yayan kurulunda bulunduğu ve kapağını çizdiği, Trabzon Valiliği'nce yayımlanan **"Temelli Fıkralar"** kitabı çıktı.

Muammer Kotbaş, M. Reşat Sümerkan'ın **"Temel Aga'nın Mektupları"** kitabının kapağını hazırladı ve resimledi.

YARIŞMALAR

Şubat '97 / **Trabzon Belediyesi 1. Ulusal Karikatür Yarışması** düzenlendi.

Ekim '97 / Karikatürcüler Derneği Trabzon Temsilciliği ile Karadeniz Gazetesi'nin ortaklaşa düzenlediği **Ulusal Taka Karikatür Yarışması**'nın 5.si yapıldı. Yarışmanın sergisi ve ödül töreni düzenlendi. Aynı zamanda, geçen yılki yarışmanın albümü yayımlandı.

Bunların yanısıra 1997 yılında Trabzonlu çizerler birçok karikatür yarışmasında çeşitli ödüller kazandılar. Harun Yavruoğlu, Adnan Taç, bazı televizyon ve radyo programlarında karikatür üzerine konuşma yaptılar.

Muammer Kotbaş, Hakan Sümer, Tamer Küçük Trabzon'da etkinlik gösteren tiyatroların çeşitli oyunlarının afişlerini hazırladılar.

BURSA TEMSİLCİLİĞİNİN ETKİNLİĞİ

4-13 Aralık '97 tarihleri arasında Şefik Bursalı Sanat Galerisi'nde Bursalı çizerler ortak karikatür sergisi açıldı.

ANTALYA TEMSİLCİLİĞİNİN ETKİNLİKLERİ

Karikatürevi'nde Antalya Temsilcimiz Cihan İşbaşı yönetiminde **"Karikatür Kursu"** çalışmaları başladı. 20 civarında çizerin katıldığı kurs çalışmalarında karikatürün estetik ve kuramsal nitelikleri grup çalışması yöntemiyle öğretilmektedir.

1 Mart '97 / **"Kadın"** karikatürleri sergisi / Antalya Karikatürevi.

8 Mart '97 / **"Kadın"** karikatürleri sergisi / ANSAN Bahçesi.

İSTANBUL KARİKATÜR VE MİZAH MÜZESİ ETKİNLİKLERİ

9-31 OCAK '97 /**Serhan Dönmez Karikatür Sergisi**

23 Ocak '97 /**"Çocuk Yayıncılığında Karikatürün Yeri"** konulu panel. Katılımcılar: Ferit Avcı, Güngör Kabakçıoğlu, Mustafa Eremektar, Yurdagün Göker.

4-20 Şubat '97 / **Sevgi Karikatürleri Sergisi** - Muhittin Köroğlu.

20-28 Şubat '97 / **Cemal Nadir Güler Ölümünün 50. Yılı Anma Sergisi.**

25 Şubat '97 / **"Karikatür Tarihine Dönük Yeni İzler"** / Konferans, konuşmacı: Yurdagün Göker.

6-30 Mart '97 / **"Ortadirek" Nehar Tüblek Anma Sergisi.**

22 Mart '97 / **Dünya Canlandırma Sinemasından Örnekler** / Video gösterisi. Hazırlayan: Mustafa Bilgin.

1-7 Nisan '97 / **MİZAH HAFTASI ETKİNLİKLERİ:**

1 Nisan '97 / **Mizah Haftası '97 Panosuna Çizimler.** Karikatür Dünyası (yerli ve yabancı çizerlerden özgün örnekler)

2 Nisan '97 / **50. Sanat Yılında Mıstık'la Söyleşi.**

3 Nisan '97 / **Modern Zamanlar** / Charlie Chaplin - video film gösterisi

4 Nisan '97 / **"Yeni Nesil Çizgi Romancılar ve Birey"**/ Panel. Katılımcılar: H. Ali Şimşek, Aptülkadir Elçioğlu, Ender Özkahraman, Bülent Üstün

5 Nisan '97 / **"Dünden Bugüne Mizah Dergiciliği"** / Panel. Katılımcılar: Kemal Urgenç, Kurtuluş Kayalı, İrfan Sayar, Seyfi Şahin, Metin Üstündağ.

6 Nisan '97 / **Karikatürcülerle Beş Çayı.**

7 Nisan '97 / **"Çizgi Roman ve İdeoloji"** / Panel. Katılımcılar: B. Sadık Albayrak, Hakan Alpin, Kemal Gökhan Gürses.

15-30 Nisan '97 / Özgün Baskı Sergisi. Bu sergide Sarıyer Şükran Ülgezen Anadolu Meslek Lisesi Grafik Bölümü öğrencilerinin Karikatür ve Mizah Müzesi Baskı Atölyesi'nde ürettikleri işler sergilendi.

2-14 Mayıs '97 / Müze Özgün Baskı Atölyesi Sergisi. Katılımcılar: Semiha Binzet, Birsen Apça, Sema Gürtuna, Esra Yılmaz, Aynur Kanlı, Remzi Köklü.

10 Mayıs '97 / Özgün Baskı Gösterisi.

15-31 Mayıs '97 / **Serdar Çakırer Karikatür Sergisi.**

1-30 Haziran '97 / **Mete Göktürk Karikatür Sergisi.**

5-30 Haziran '97 / **"Çevreye Verdiğimiz Sürekli Rahatsızlık İçin Özür Diliyorum"**, Muhittin Köroğlu Karikatür sergisi

1-30 Temmuz '97 / **İstanbul ve Turizm Karikatür Sergisi.**

1-31 Ağustos '97 / **İstanbul ve Turizm Karikatür Sergisi.**

2-30 Eylül '97 / **17. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması Sergisi.**

4-31 Ekim '97 / **Kadir Doğruer Karikatür Sergisi.**

1-30 Kasım '97 / **Çarşaf Karikatür Okulu Sergisi.**

15 Kasım-30 Aralık '97 / Dr. Musa Albükrek Otomobil Maketleri Koleksiyonu Sergisi.

1-31 Aralık '97 / **Uluslararası "Yalnız Değilsiniz" Spastik Çocuklar Karikatür Yarışması Sergisi.**

SÜREKLİ ETKİNLİKLER

Türk Karikatürü Sergisi:

Türk karikatürünün başlangıcından günümüze doğru geçirdiği evreler örnekleriyle sergilenmektedir.

Mizah Kitaplığı ve Arşiv:

Yerli ve yabancı mizah yayınlarının bir araya getirildiği kitaplık ve yerli yabancı, yaklaşık 15 bin adet özgün karikatürün korunduğu arşiv, pazar ve pazartesi dışında her gün hizmet vermiştir.

Özgün Baskı Atölyesi:

Uzman gözetiminde yapılan çalışmalara herkes (hiçbir ödeme yapmadan) katılabilmektedir. Gravür, serigrafi, taşbaskı, ahşap baskı, linolyum gibi çeşitli baskı tekniklerini öğrenen atölye konuklarının yanısıra, konunun uzmanı bazı sanatçılar da atölye olanaklarından yararlanmaktadırlar. Sarıyer Şükran Ülgezen meslek lisesi öğrencileri geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da atölyemizde öğrenimlerini sürdürmektedirler.

Karikatürcüler Derneği Yönetim Kurulu

Marostica albümünden seçmeler

Geçtiğimiz yıl "moda" konusunda düzenlenen 29. Marostica (Umoristi a Marostica) karikatür yarışmasının albümü yayımlandı. Özel bir kartona basılan albüm, ödül alan karikatürlerle seçici kurulun elemesini geçmiş karikatürleri içeriyor. Türkiye'den çok sayıda çizerin katıldığı yarışmada büyük ödül Ukraynalı Jurij Kosobukin'in karikatürüne verilmiş. Özel ödüller ise şöyle dağıtılmış: Stefan Adamik (Polonya), Aldo Bortolotti (İtalya), Maurizio Minoggio (İtalya), Ramin Moshrefi (İran), Fridrikas Samukas (Litvanya), Toni Vedu (İtalya), Houmyoun Mahmoudi (İran). Strip karikatür dalında ise büyük ödül Rusyalı Jurij Manaev'in olurken, özel ödüller şöyle dağıtılmış: Ernesto Cattoni (İtalya), Eronda (İtalya), Gabriela Favero (İtalya), Simone Frosini (İtalya), Alessandro Gatto (İtalya), Milan Lipovsky (Çek Cumhuriyeti), Marilena Nardi (İtalya). Türkiye'den Hikmet Cerrah, İsmail Kar, Cem Koç, Atila Özer, Ali Şur, Mehmet Gölebatmaz'ın da karikatürlerinin yer aldığı bu albümden bazı karikatürleri yayımlıyoruz.

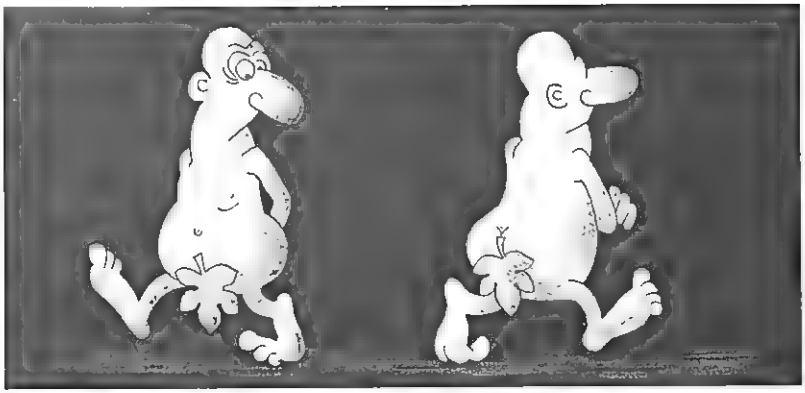

STEFANOV SVETLIN GEORGIEV - BULGARİSTAN

JURIJ KOSOBUKİN - UKRAYNA / BÜYÜK ÖDÜL

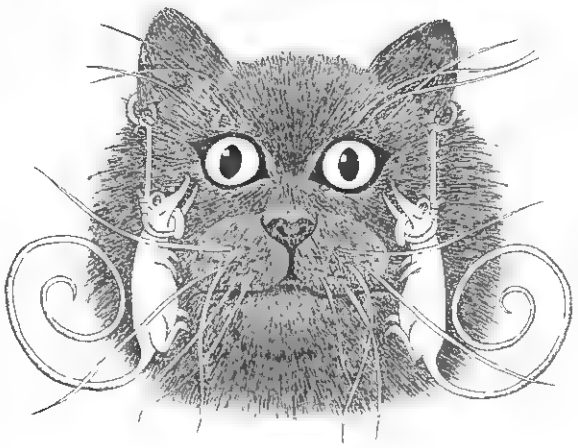

STEFAN ADAMİK - POLONYA / ÖZEL ÖDÜL

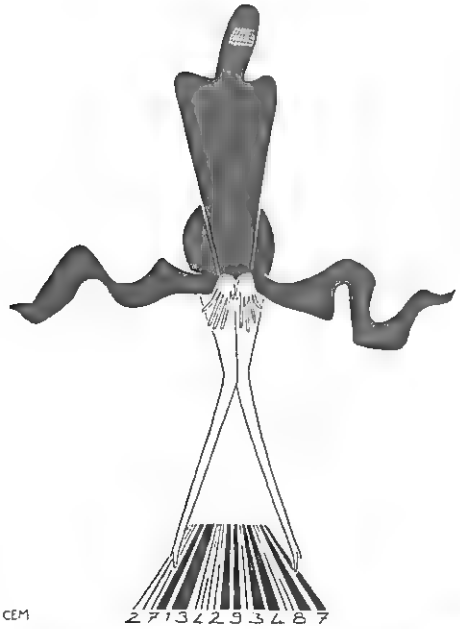

CEM KOÇ - TÜRKİYE

JUAN FRANCISCO VILLARRUEL - ARJANTİN

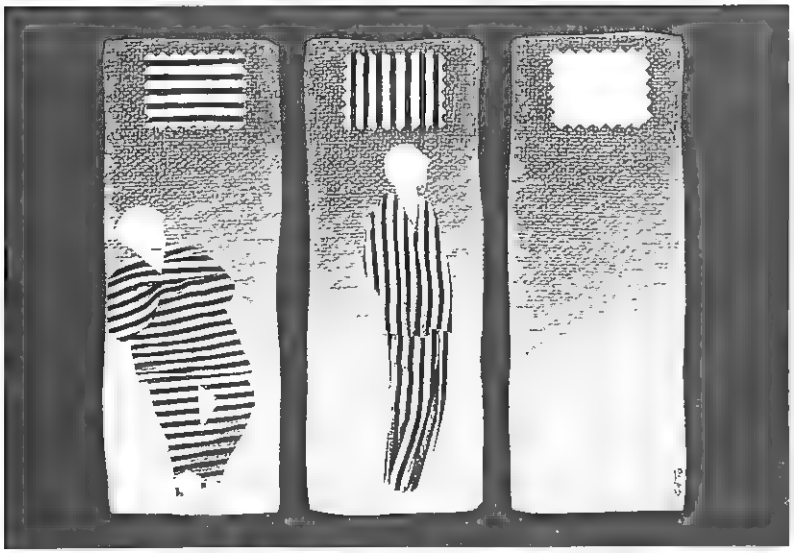

ALESSANDRO GATTO - İTALYA / ÖZEL ÖDÜL

GİNO GAVİOLİ İTALYA

Bedri Koraman'ın ilk karikatür sergisi Amsterdam'da açıldı

Bedri Koraman karikatürlerini Amsterdam'da sergiliyor. Finansbank (Holland)'ın kuruluşunun 10. yılı kutlaması kapsamında düzenlediği sergi için Amsterdam'a giden Koraman'ın, bu, aynı zamanda, ilk karikatür sergisi. Sergiyle ilgili Milliyet gazetesinde Nazım Alpman Koraman'la bir söyleşi yaptı. Bu söyleşiyi aktarıyoruz.

Bedri Koraman, sanat hayatında başarılarla dolu 53 yılı devirdikten sonra bir eksikliğini farketti. Şimdiye kadar hiç sergi açmamıştı. Büyük usta söz verdi, önümüzdeki 50 yılını bu işe ayıracak!

Koraman'la, 23 Aralık 1997 salı günü Amsterdam'da açacağı "ilk sergi" öncesinde, karikatür, sanat, siyaset ve siyasetçi üzerine bir söyleşi yaptık.

•Bedri Abi, 50 yıldır 'fırçaladığınız' siyasetçilerle aranız nasıl?

–Ben en rahat karikatürlerimi politikacılarla hiç tanışmadığım dönemlerde yaptım. Karikatürcü fazla kıvırtmaz; kıra döke de olsa diyeceğini 'pat' diye söyler. Böyle olunca da politikacılara pek yakın duramıyorsunuz.

•Bir isim yoklaması yapalım. Ben liderin adını söyleyeyim, siz ilişkinizi anlatın. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'den başlayalım.

–Hakkında en ağır karikatürleri çizdim. 30 yıldır yürüdüğü demokrasi yolunda beni 'yol arkadaşı' olarak gördüğünü söyledi. Engin hoşgörüsü bakımından onu en başa koyuyorum; 'ermiş' olarak değerlendiriyorum.

•İkinci sırada kim var?

–Hiç tereddütsüz Necmettin Erbakan... Ne çizersem çizeyim kızmaz. İltifatlarını esirgemez. Hatta, karikatürlerime girmek için konular bile bulmuştur. Haberler gönderir, davetler eder.

•Rahmetli nasıldı?

–Turgut Özal'ın ilk karikatürünü ben çizdim. Demirel'in müsteşarı olduğu günlerdi... Aleyhinde çok çizdim. Karikatürleri hoşgörüyle karşılar, dış dünyaya karşı da kullanırdı, 'Bakın içerde bana neler yapıyorlar' diye...

•Bugünkü Başbakan'ın durumu nedir?

–Mesut Yılmaz'la hep saygılı bir mesafede olduk. Bütün görevleri arasında genç, medeni, ölçülü bir kimse olduğu için saygı duydum. Evindeki bir söyleşiden sonra, aleyhinde çizdiğim bir karikatür için beni

kutlamıştı.

•1970'li yıllarda Bülent Ecevit'i epeyce desteklemiştiniz.

–Ecevit en alıngan liderdir. Onu en çok tuttuğunuz, safında olduğunuz zamanlarda bile alınıp küsebilir. Eleştiriye açık değildir. Onun bu tavrı size de bulaşır. Siz de ona küsersiniz, iyi mi? Tuhaf bir şekilde uzaklaştık birbirimizden. Çok vurucu bir konusu olduğu halde, basılmasına razı olmadığım pek çok Ecevit karikatürü dosyamda durur. Gönül tellerimden bir ikisi kırıktır ama, ona olan saygım değişmemiştir.

•Tansu Çiller?

–Onu ekonomi bakanlığı yaptığı sırada tanıdım. Aleyhinde çizdiğim bir karikatürün ardından beni evimden arayıp, bir saat konuştu. Verdiği rakamlar, sonradan doğru çıkmadı.

Bedri Koraman, siyasi karikatürün müstesna bir markasıdır. Geçenlerde onunla aynı kuşaktan (1950 kuşağı) Semih Balcıoğlu'dan "ters bir kroşe" geldi.

Balcıoğlu Yeni Yüzyıl'da çıkan bir söyleşisinde, "Karikatür ölüyor. Bunu da siyasi karikatür yapıyor" dedi. Bir karikatür röportajında bu çıkışı ıskalayamazdık.

•Semih Abi'nin söyleşisini okudunuz mu?

–Eğer dili sürçmemişse şaka yapmıştır. Semih'i severim, kırmak istemem. Bari ben de bir şaka ile yanıt vereyim: Onun için mi siyasi karikatür çizmiyormuş Semih? Merak etmesin karikatürü o bile öldüremez.

•Şakayı bir yana bırakırsak?..

–karikatür doğrudan siyasi bir eylem sanatıdır. Politik arenada bir saldırı sanatı olarak ortaya çıkmıştır. Siyasi hasımların çirkinliklerini sergileme, hatta bir silah, bir kavga aracı olarak doğmuştur. Karikatürü politikadan soyutlarsanız, palyaçolar, iskambil kağıtları gibi bir konu etrafında dolanan muzip çizgiler kalır elinizde...

Sanatsal tartışmayı Türkiye'de bırakıp Hollanda'ya uzanıyoruz.

•Niye Amsterdam?

–Milliyet'in Hollanda muhabiri Orhan Alpdündar'ın projesi bu... Her şeyi o hazırladı. Karikatürleri seçti, çerçeveledi, aldı gitti... Ben sadece yan gözle baktım. Hiç yorulmadım. (...)

Yolun açık olsun Bedri Usta...

Nazım Alpman
Milliyet 22 Aralık 1997

YİTİRDİĞİMİZ ÇİZERLER

ORHAN URAL / 1913-1978

Orhan Ural, 1913 yılında İstanbul'da doğdu. İlköğrenimini yaptığı Mahmudiye'den sonra İstanbul Erkek Öğretmen Okulu'na girdi ve öğretmen oldu. Bir süre de Güzel Sanatlar Akademisine devam etti. 1932 yılında öğretmenlikten ayrılarak karikatürcülüğe başladı.

Son Posta, Karikatür, Akbaba, Hemşeri, Tanin, Vakit, Haber, En Son Dakika, Tasvir, Şaka, Tercüman, Yeni Sabah dergi ve gazetelerinde çalıştı. Nasreddin Hoca dergisini yayınladı. Uzun yıllar, yıllık karikatür albümlerini yayınlayan Orhan Ural, genç yaşında faal karikatürcülüğü bırakmıştır. Sanatını, kendi adını taşıyan "yıllıkları" ile sürdürdü.

Orhan Ural 1978 yılında İstanbul'da ölmüştür.

(Cumhuriyet Dönemi Türk Karikatürü, Semih Balcıoğlu, s. 346, 1983, Ankara.)

Şair Nedim'in ruhu:
–Kız mısın oğlanmısın kâfir!..

–Önümüzdeki günlerde milletvekili olacağım...
–Daha Beter ol inşallah!..

–"Mesti Nâzım, kim büyüttü böyle bî-pervâ seni,
Kim yetiştirdi bu günâ servden balâ seni?.."

Üçüncü Nehar Tüblek Karikatür Yarışması, konu: "Beyefendilik"

6 Mart 1995 tarihinde vefat eden karikatür sanatçımız Nehar Tüblek adına Beşiktaş Belediyesi ile Karikatürcüler Derneği'nin ortaklaşa düzenledikleri karikatür yarışmasının bu yıl üçüncüsü yapılacak. Hem değerli karikatür ustası Nehar Tüblek'i anmak hem de karikatür sanatının yaygınlaşmasını sağlamak için bütün çizerleri bu yarışmaya katılmaya çağırıyoruz.

•Konu: "Beyefendilik" üzerine.

•Yarışma amatör profesyonel herkese açıktır. Her sanatçı dilediği sayıda yapıtla katılabilir. Teknik ve boyut serbesttir.

•Yarışmaya en son katılma tarihi 13 Şubat 1998..

•Seçici Kurul: Ayfer Atay (Beşiktaş Belediye Başkanı), Ferruh Doğan, Güngör Kabakçıoğlu, Semih Balcıoğlu, Turhan Selçuk, Zeki Beyner, Cem Kenan Öngü (Karikatürcüler Derneği Temsilcisi).

•Ödüller: Birincilik ödülü: 100 milyon TL, ikincilik ödülü: 70 milyon TL, üçüncülük ödülü: 40 milyon TL, üç yapıta mansiyon: 20'şer milyon TL ve onur plaketi. Beşiktaş Belediyesi özel ödülü, Beşiktaş Jimnastik Kulübü özel ödülü, Karikatürcüler Derneği özel ödülü, Dünya Yayıncılık özel ödülü, Nehar Tüblek Ailesi özel ödülü. Özel ödüller plaket olarak verilecektir.

•Adres: "Nehar Tüblek 3. Karikatür Yarışması", Karikatür ve Mizah Müzesi, Atatürk Bulvarı, Kovacılar Sokağı, No: 12 Fatih, İstanbul.

Tel: (0212) 521 12 64

yarışmalar

Lokman ile Şengöz'e Japonya'dan 'Citation' ödülü

Üyemiz İsmet Lokman ile Muhammet Şengöz, Japonya'da düzenlenen Uluslararası Yomiuri Shimbun Karikatür yarışması'nda "Citation" ödülünü kazandılar. Bu yıl "Zaman" konusunu işleyen yarışmaya 72 ülkeden 10 binin üzerinde sanatçının katıldığı bildirildi. Aşağıda İsmet Lokman'ın ödül alan karikatürünü görüyorsunuz.

Uluslararası SATRYKON '98 Polonya

Konu sınırlaması yoktur.

Yarışma amatör profesyonel herkese açıktır.

Teknik serbesttir. Karikatürlerin daha önce hiçbir yarışmaya katılmamış ve yayımlanmamış olması zorunludur.

Boyutlar maksimum A3 (29.7x 42)

Karikatürle birlikte fotoğraf ve biyografi gönderilmesi gerekmektedir.

Yarışmaya son katılma tarihi 1 Şubat 1998.

Ödüller: 1. Büyük ödül: altın anahtar ile 3 bin Polonya para birimi, 2. İki altın madalya ile 2500 PLN, 3. İki altın madalya ile 2300 PLN, 4. İki bronz madalya ile 2000 PLN, 5. Dört özel ödül ile 1500 PLN

Adres: MIEDZYNARODOWA WYSTAWA

SATRYKON '98 Centrum Sztuki - Teatr Dramtyczny Rynek 39 59-220 LEGNICA POLAND

7. George Van Raemdonck Yarışması/ Belçika

Konu "Gülmek en iyi ilaçtır".

Yarışma bütün dünya çizerlerine açıktır. Karikatürlerin yazısız olması isteniyor. Teknik serbesttir. En fazla üç karikatür gönderilebilir. Boyutlar en küçük 30x21 cm, en büyük 50x40 cm olmalıdır. Karikatürlerin arkasına isim, soyadı, adres ve telefon numarası yazılmalı, fotoğraflı özgeçmiş eklenmelidir.

Zarfın üzerine gümrük engeli çıkmaması için "Sample without value" yazılması gerekiyor.

Son katılma tarihi: 21 Şubat 1998.

Adres: Hugo Van der Aa

Provinciesteenweg 518

2530 - Boechout (Belgium)

Ödüller: a) 30 bin BF, b) 15 bin BF, c) 10 bin BF, d) Üç yapıta 5 biner BF.

SNOOPY TATİLE ÇIKTI

Dünyada her gün 2 bin 600 gazetede maceraları yayımlanan Charles Schulz'un yarattığı Peanuts (Fıstıklar), bizde tanınan adıyla Snoopy, 47 yıl sonra ilk kez tatile çıkıyor. İlk kez 1950 yılında yayımlanan Snoopy'yi bugüne kadar aralıksız çizen Schulz, eşinin ısraralarıyla nihayet beş haftalık bir tatile çıkmaya karar verdi. Bu tatil sırasında gazeteler Snoopy'nin eski maceralarını yayımlayacaklar. 75 yaşındaki çizer Schulz, bir çizgi bantı bu kadar uzun süre düzenli olarak ve kesintisiz çizmeyi başaran ender kişilerden biri. Meraklıları onun fazlasıyla hakettiği bu tatilden dinlenmiş ve enerji toplamış olarak dönmesini heyacanla bekliyorlar.

MAHMUT AKGÜN KARİKATÜR SERGİSİ

Mahmut Akgün, karikatürlerini 27 Aralık 1997-27 Ocak 1998 tarihleri arasında, Şaşkınbakkal'daki Dilko English merkezinde sergiliyor. Sergide 40 yapıtı bulunan sanatçı, karikatürlerinin kartpostallarını da yayımladı.

ÇİZGİ FİLM HASTANELİK ETTİ

Japonya'da çizgi film seyerden çoğunluğu çocuk 685 kişi hastanelik oldu. Televizyonda gösterilen "Pocket Monster" adlı çizgi filmin kahramanı Pikachu'nun ekrana geldiği anda yaydığı ışıktan etkilenerek hastalananlarla ilgili olarak, psikologlar, görme bozukluğu, kusma ve çarpıntılarla hastaneye kaldırılanların, çizgi filmde kahramanların yaydığı lazer ışınlarından "fotosensitive epilepsi"ye ya da grup histeriye yakalanmış olabileceklerini belirtiyorlar. Konunun araştırılması için uzman bir kadronun görevlendirildiği bildirildi.

NERMİN ÖZKAN SERGİSİ

Nermin Özkan'ın resim sergisi, 19 Aralık 1997 - 5 Ocak 1998 tarihleri arasında Beyazıt Devlet Kütüphanesi Sergi Salonu'nda açıldı.Sergide sanatçının 20 eseri yer alıyor. Yağlıboya tekniğiyle yapılan resimlerde saf, çocuksu ve sıcak bir dünyanın etkileri hissediliyor. Nermin Özkan 1945 Cumaköy (Gebze) doğumlu. Kandilli Kız Lisesi'nden sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitiren Özkan, 1980'lerde iki yıl süresince İstasyon Sanat Evi'nde resim dersleri aldı. Nurullah Berk ve Sabri Berkel'in öğrencisi oldu. Aynı zamanda karikatür de çizen sanatçı 1975'den beri Karikatürcüler Derneği üyesi. Karikatürleri çeşitli gazete ve dergilerle karikatür albümlerinde yayımlanan Özkan, 10 yıldır resim çalışmalarına ağırlık veriyor. Nermin Özkan, sergide bulunan çalışmalarının kartpostallarını da yayımladı.

SEMİH BALCIOĞLU'NUN 55. KARİKATÜR SERGİSİ

Semih Balcıoğlu, 55. karikatür sergisini Ankara'da açtı. İlk karikatürü 1943 yılında Akbaba dergisinde yayımlanan Balcıoğlu, bugüne kadar 17 karikatür kitabı yayımladı. Sanatçının İtalya'da Talentino, bulgaristan'da Gabrovo, İsviçre'de Basel, Polonya'da Varşova karikatür müzelerinde yapıtları bulunmaktadır.

YENER ÇAKMAK'IN DERS KİTAPLARI

Derneğimizin çok yönlü çalışmaları ile tanınan üyesi Yener Çakmak, geçtiğimiz yıllarda çalışmalarına ders kitabı yazarlığını da ekledi. Çakmak'ın yazıp çizdiği ilkokul 4-5 ve ortaokullar için İş-Eğitimi ders kitapları Cemre Yayınevi tarafından yayımlandı;. ilkokul 1, 2, 3, 4, 5'inci sınıflar için, her biri ayrı bir yardımcı ders kitabı olan Resim-İş kitabı ise Metinler Yayıncılık tarafından yayımlandı. Çakmak, ilkokullarda öğretmenlerin zayıf bilgilerle resim eğitimi verdiklerini göz önünde bulundurarak, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ünite programı doğrultusunda resim dersi kitaplarını hazırladığını, öğretmenlere resim dersi öğreniminde kolaylık sağlayacağını söylüyor.

BURHANETTİN ARDAGİL KARİKATÜR SERGİSİ

Burhanettin Ardagil karikatürlerini Aralık ayında Balıkesir Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde sergiledi. Sanatçının çevre konulu karikatürleri izleyicilerden geniş ilgi gördü. Sergide yer alan karikatürleri içeren "Daha Beyaz, Daha Mavi, Daha Yeşil Bir Dünya" albümünü de satışa sunan sanatçı, sonuçtan oldukça memnun olduğunu belirtti.

USTURA KEMAL KİTAP DİZİSİ

Resimli roman "Ustura Kemal", Arba Yayınları'nca kitap dizisi olarak yayımlanmaya başladı.Dizinin ilk kitabı "Yiğidi Bıçak Kesmez". Haldun Sevel'in 25 yılda derlediği ve çizdiği 29 öyküden oluşan dizinin kahramanı eski İstanbul'un tipik bir mahalle kabadayısı. Çevresine kendince adaleti dağıtmak için mücadele eden, zayıfı koruyan, layık olana hürmet eden ve kendisi de bi hürmete layık olmaya çalışan Ustura Kemal, günümüzün çeteleşmiş ve mafyalaşmış kabadayılarından oldukça farklı bir tip.

Düşünceyi saklasak da mı yasaklasak, yoksa yasaklasak da mı saklasak sergisinden üç boyutlu çalışma / Kemal Urgenç

Kültür Bakanlığı İndirim Kartı yerine dernek kimliği

Kültür Bakanlığı'nın kültür etkinliklerinden yüzde elli indirim sağlayan "Sanatçı İndirim Kartı" bir önceki kültür bakanı zamanında, iptal edilmişti. Derneğimizin, onaylanmak üzere bakanlığa gönderdiği kartlar da bu gerekçeyle onaylanıp geri gönderilmemişti. Bunun üzerine derneğimizin Kültür Bakanlığı'na yaptığı başvuruya geçtiğimiz günlerde bir yanıt verildi. Buna göre, derneğimizin kimlik kartlarını gösteren bütün üyelerimiz Kültür Bakanlığı'nın tiyatro, kitabevi, müze v.b. kültür etkinliklerinden yüzde elli indirimli yararlanabilecekler. Derneğimizin kimlik kartı, Kültür Bakanlığı'nın kurumlarında sanatçı indirim kartı olarak kabul edilecek. Üyelerimizin bilgisine sunulur.

karikatürk-600

KARİKATÜR ve MİZAH MÜZESİ etkinlikleri

O c a k 1998

1-31 Ocak
•'YALNIZ DEĞİLSİNİZ' SPASTİK ÇOCUKLAR KARİKATÜR YARIŞMASI Sergisi

Sürekli Sergi
•TÜRK KARİKATÜRÜ

MİZAH KİTAPLIĞI
•Pazar, Pazartesi dışında hergün açıktır.

ÖZGÜN BASKI ATÖLYESİ
•Uzman gözetiminde yapılan çalışmalara herkes katılabilir. Perşembe ve Pazar günleri dışında hergün 14.00-18.00 arası.

Atatürk Bulvarı, Kovacılar Sokak No: 12
Fatih İstanbul
Tel: (0212) 521 12 64